

ELŐFIZETÉS

ELŐFIZETÉS:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

BEFIZETÉSEK:
6-hasábos postai sor egyeztet 20 fill.
minden következéskor 16 fillér.

Nyitólát sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Csütörtök, november 27.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: 19.000 korona.
Arad új országház bajai.
A nemzeti múzeum jubileuma.
A jótékonyaság napja.
Arad öngyilkossága — kenyér.
Arad aradi székely-otthon karácsonyi tárlata.
Kecskeméthy utóda sikkesztett.
Arad árvaház takarékosága.
Arad Al-Bethlen gróf letartóztatása.
Halálos esend.
Böhm Adolf vád alatt.
Meglopott aradi hadbíró.
Szélhámoskodás ócska cipőkkel.
Arad igazgatók meggyezésiek!
Tárca: Mulatság délután. Irta: Tömörkény I.
Regény-Csarnok: A róma-párisi expressvo-
nat. Fordította: Ritt Gyula.

19.000 korona.

Arad, november 26.

A hamleti kérdés: fizetni, vagy nem fizetni — túlhaladott álláspont. Az Ipar- és Népbank igazgatósága nyilatkozott: fizet. Csupán a fönti szám képez ürt a vélemények sziklahasadékai között, a melyet áthidalni kell.

Ettől a számtól — már az mellékes, hogy soknak, vagy kevésnek tekintjük — sok minden függ. Száz és egy dolog. Csak a százegyediket említjük: a szomorú emlegetettségre jutott pénzintézet haladása. Mert ahhoz, hogy a pénzintézet az olyan nyavalyát, a minőt a sikkesztés bacillusai okoznak, kiheverhesse, egy kell. Betegnél az abszolút nyugalomnak mondják, itt az abszolút békének és teljes egyetértésnek lehetne nevezni.

Hogy ezt a vitás 19.000 koronát megfizesse az igazgatóság, vagy sem: ennek a kérdésnek a legnagyobb békességgel, higgadsággal kell rendeztetni. A kisebbség, akármilyen nézetben van, föltétlenül rendelje magát alá a többség nézetének. A közgyűlésen résztvevők ne keressenek éles szavakat, bunkók helyett higgadt érvek legyenek az esetleges vitatkozás eszközei. A differencia, részvénytársaságról lévén szó, nem jelent sokat. Részvényenként 8 koronát tesz ki az összeg. De egy elhamarkodott heves szó nagyobb károkat okozhat az intézetnek, mint a mennyit az egész összeg jelent. Vagy elfogadják az igazgatóság indítványát s akkor elégedjenek meg a 77000 koronával, vagy pedig a Keresztes-Szende-féle indítványt teszik magukévá, s akkor az igazgatóságnak nem marad egyéb hátra, mint hogy 96000 koronát fizessenek. De sem az egyik, sem a másik párton nem szabad a különbözet összeget nagyító üvegen nézni, és ezen látvány hatása alatt egy talán tetszetősen hangzó, de veszedelmesen erős kifejezéssel örök átkot vetni az intézet fejére. Mert az bizonyos, hogy a mostani napok nagyon kritikus időpontot jelentenek az Ipar- és Népbank életében: soha az óvatosságra, az elővigyázatira nagyobb szüksége nem volt, — adja a panamak sorsát kezében tartó Isten, hogy ne is legyen, — mint most.

De a mikor békét hirdetünk, a részvényesek nagy táborából közé kell mennünk az igazgatósági vezérkar sátraiba. Helyes csapáson járt e szándékkal Var-

jassy Árpád a részvényesek értekezletén, a mikor az igazgatóság jelentésének egy veszedelmes pontját kihagyandónak mondta. Azt, a mely kimondja, hogy az igazgatók a kár megtérítése után a befizetett rész arányában egymással regresszussal élhetnek. Ettől a kikötéstől joggal félhetni az intézet belbékéjét, s ez visszahatna a későbbi jövőben az egész ügy vezetésére is. De ettől eltekintve: ha az igazgatók egymás ellen perelhetnének, ezzel meg volna hamisítva a részvényesek kívánsága és intenciója. Két eset állhat fenn: vagy nem kell az igazgatóknak fizetni, és önként ajánlják fel a kárnak részben való megtérítését: akkor egyáltalán nem léphetnek föl egymással szemben. Ha pedig fizetni kellene az igazgatóknak — a mely esetben a részvényesek mintegy 200.000 korona kártérítésről mondtak le, — akkor ez azzal az intencióval történt, hogy a mostani igazgatóság többet nem fizethet, mert jómódu, de nem gazdag emberekből volt. A részvényesek pedig nem a gazdag, hanem a szegény igazgatókat tekintették, a mikor az egész kár megfizetését nem követelik. Az igazság megcsufolása lenne, ha a gazdagabb igazgatók a szegényebbek rovására ki akarnák használni azt a jót, a melyet a részvényesek akartak velük tenni. A béke áldásából a háborúság átká lenne ez által. A legjobb szándék orvososságát ez az egy csepp lassan öltő méreggé változtathatná.

A pap, a mikor az oltáron az áldást osztja, ezzel fejezi be a benedekciót: békét a szívekben, békét a családban, békét

TÁRCA

Mulatság délután.

Irta: Tömörkény István.

A napnak kevés a melege már, lanyhul odakint nagyon az élet. A szép nagy kalászos térségek helyén a sárga tarló, itt-ott vakandok formájúval; de alighanem elment már az is e'udni mind. Jobb neki ilyenkor oda alant a földben, ahol meleget keres. Az árkokba őszi esők vize gyülemlik, folydogálván lassan, míg partot nem ér s ott kiönt az utra. Szűrben kezdenek járni az emberek és vattával tömött kacabját öltönek az asszonyok, hol erre, hol arra haladván. De leginkább semerre sem, mert jobbadán csak behúzódna a föld alá és a szomorú szürke tájon alig marad valami élő, csak a varjú, meg a veréb. A nyulak eltűnnek a kukoricán, messze osonnak, csöndes és nyugalmas uradalmi földekre, hol csak ritkán gyilkolják őket, bár a mikor gyilkolják, ugyancsak gyilkolják. Hogy korai fagyok lesztek a fákrol a levelet, a vidék formája egészen megváltozott. A lombok senki tekintetében utjába nem állanak, hanem egészen messze el lehet látni. Ide látszik például most özvegy Kadar Pálné urának is a szélmalma, mert özvegy Kadar Pálné hetven éves letére elvettette magát

valamely ifju béres legénnyel. És más tájak is látszanak, mik nyáron át a fák közé bujva, szinte ismeretlenek. Tanyák vannak arrafelé is, ki nagyobb, ki kisebb, bizony némelyiknek a kerítése csak a napraforgó virág szarából van megcsinálva az ellen, hogy a kacsák el ne kóborogjanak. De másrészt ez azért jó kerítés, mert minden évben új terem s a régit föl lehet fűteni. Bizony hát arra felé is emberek vannak; sok ember van itt kint, csak ilyenkor látszik meg igazán. — Azok mostanában már jóformán semmit sem csinálnak, csak teálábolnak a ház körül. A ki köhög az köhögést iszik erről, de nem lehet az valami rossz orvososság, mert tőle a köhögés elhagyja a beteget. Mert úgy kell venni a dolgot, hogy mindenről jó ez a köhög. Amellett, hogy világít, orvososság, a ló fájós lábára, valamint kutyaharapásra, az asszonyok hajhullás ellen használják és gyógyítja lám a köhögést is, annál inkább, mivel utána egy pohár pálinkát isznak. Az is jó így ilyenkor, mikor hüvösödik az idő.

Igy telik az idő. A szüret már elmúlt, de ujból még nincsen, mert csak most forr. Ama téli vigaságok pedig igen messze vannak ezen időtől, amelyek sertések ölésével kezdődnek és a tor ülésével végződnek. Ennél fogva minden egyhangú és csöndes. Igen nagy nyugalomban követi egyik nap a másikat; a nap lemegy, följön a hold, a hold lemegy, följön a nap,

mindössze ez a változatosság. A legények, lányok vasárnap délután csak elmehetnek a csárdába táncolni, némely legény fejét ott be is ütök, mi nekik mulatság, de hát a többi nép mit csináljon? Az asszonyok már mind elmondták egymásnak a pletykát, a mi csak van a határon, míg az emberek minden téli dologgal elkészültek nagy unalmukban. Fejszét, balat és reszeltet, a fejszének új nyelet faragtak a kések is ki vannak köszörülve: kerítést igazgattak, megtámasztották a kutagast s van, aki a házat kezdi pucolni, bár nagy boldogság az ilyenkor, miután a téli pusztai viharok nyomán tavaszra úgy is csak levedlik. De sokat tesz az ha a két kezével nem tud mit csinálni az ember nagy maga meguntában olyan is akad, aki aszonyi dolgokra vállalkozik. Ami rongy viselt szoknyából és ócska vásznakból előkerül, azt mind vékony szalagokra hasogatják, azután egymáshoz varják a szalagok végét és az egészet nagy gonbolyokba tekerik. Hozzáértő asszonyok ezekből otthon, fából faragott gépeken pokrócot szőnek, a minek rongypokróc a neve és igen alkalmas kocsiülésre vagy lóhátra terítőknek és a tiszta szobába is leterítik szőnyeg gyanánt. Aki nem látta még, el sem hinné, hogy milyen csinos ez a pokróc, a tartóssága pedig úgy viszonylik az úri szőnyegéhez, mint a tanyai ember testének tartóssága az úri emberéhez. Tarisznyát is csinálnak belőle szegényebb helyen (mert hiszen nem az a

az emberek között. Okosabb tanács itt sem lehet az Ipar- és Népbanknak hadakozásra készülő embereihez: békét a részvényesek között, békét az igazgatóságban. Békét, együttérzést, a mely nem zavarodik meg se 19,000 korona, se más összeg hatása alatt. Különösen szükség van az igazgatóság egyetértésére, szolidaritására. A hol egy évtizeden keresztül malverzációk voltak, ott rothadt a levegő. A hivatalnoki karban visszaélések, mulasztások történtek: ezzel szemben csakis az igazgatóság egyetemleges állásfoglalása hozhatja meg az alapos, kíváncs purifikációt.

Ilyen érzésekkel üljenek össze tanácskozássra az Ipar- és Népbank emberei a rendkívüli közgyűlésen. Egyébiránt a szolidaris igazgatósággal együtt fog működni az új vezérigazgató, a ki egész más rendet, más irányzatot és más ellenőrzést fog behozni az intézetben és a kiben előre is a siker garanciáját látja a közvélemény.

Az új országház bajai.

(Mit tárgyalnak a zárt ülésen?)

Budapest, november 26.

Kubik Bélának a minap történt, napirend előtti felszólalására Apponyi Albert gróf, a képviselőház elnöke tudvalevőleg kijelentette, hogy a képviselőház házi mizériái tárgyában zárt ülést fog egybehívni. A zárt ülés természetesen meg is lesz rövidesen a Nessi ügy elintézése után, és ezen az ülésen újból szóba kerülnek az állandó országháznak már részben ismert, részben pedig a gyakorlat és tapasztalatok következtében felismert bajai.

Igy sok a panasz még mindig a léghezam miatt. A művezetőség egy mérnököt már kiküldték tanulmányozás végett, de ez nem tudott rájönni a léghezam okára, s így újabb tanulmányokat követelnek az érzékenyebb honatyák.

Vannak azonban ennél sokkal nagyobb és komolyabb bajok, a miket a képviselők a zárt ülésen felhozni akarnak. Így a legtöbb panasz a miatt van, hogy ha állandó országházban a képviselőket kereső idegenek hasztalan várakoznak és hogy az már sikerrel jár is a

várakozás, az egy-két óra hosszat is eltart. Ennek pedig kettős oka van. Az egyik az, hogy a fogadó terem igen messze van az ülésteremtől, lenn a földemeleten. E miatt, amíg a szolga feljár, a míg az illető képviselőt megtalálja, s a míg lejön, addig néha az ülésnek is vége van. Első sorban tehát azt óhajtják, hogy a fogadóterem az ülésterem közelében legyen.

A másik óhaj az, hogy az országháznak szokatlan nagy méretei miatt több terem-biztos és szolgát alkalmazzanak oly célból, hogy a képviselők könnyebb feltalálhatására rendelkezésre állhassanak. A régi képviselőházban ugyanis könnyű volt megtalálni a képviselőket. Minden helyiség közel volt egymáshoz és egy szolga öt perc alatt bejárhatta valamennyit. Itt félórába kerül, a míg egy ember a buffet-et, olvasót, könyvtárt, háznagyi hivalt és folyosókat bejárja. Ezen pedig csak úgy lehet segíteni, ha számon tarthatják, ki hol van. De maga az a körülmény, hogy most négy különböző helyen berendezett ruhaház van, rendkívül megnehezíti a képviselők számontartását, mert az is sok időbe kerül, a míg megtudják, itt van-e a keresett képviselő?

A harmadik és legfontosabb ügy: a nyíl-vánosság kérdése. Amióta az állandó országházat megnyitották, még mindig nagyobb a közönség érdeklődése a parlament iránt, mint ez előtt volt. A hely pedig kevesebb. Naponként 3-400 ember keres és kér délelőttönként jegyet a Házban. Holott a képviselő urak azokat rendszerint már előző napon lefoglalják, de legalább háromnegyed részét a jegyeknek. A földszinten alkalmazott tisztviselő rendszerint csak 25-35 jegyet kap naponként, a mi szinte botrányosan kevés. Ez a mizéria pedig első sorban a vidéki közönséget érinti, a mely, egy-két napra feljövén Budapestre, jogosan elvárhatja, hogy ha a drága pénzen épült országházat látni akarja és képviselőit hallani szeretné, ez a kívánsága okvetetlenül teljesedjék.

Mi, kik e sorokat írjuk, számtalan panaszt hallottunk vidékiektől, hogy két-három délelőttöt is elveszítettek a nélkül, hogy az országházba bejuthattak volna. Már pedig a legjogsabb kívánsága a vidékieknek, hogy őket, ha egyszer egy esztendőben az országházba akarnak jutni, ne várakoztassák, de különösen hogy el ne utasítsák őket. Az ő számukra naponként

legalább is száz jegyet kellene félretenni a minimális déli 12 óráig. És csak azután volna szabad a jegyekkel rendelkezni.

Szóba fog még kerülni az *ülések idejének megváltoztatása* is, de e felett nem fognak dönteni.

Az uzsora-törvény. Az uzsora-törvényjavaslat vázlatát az igazságügyminiszteriumban elkészült. A héten volt e tárgyban az utolsó konferencia Lányi miniszteri tanácsos elnöke alatt. Most a törvényjavaslat részletes kidolgozásával foglalkoznak, ami heteket vesz igénybe. A projektum felöleli az uzsora minden változatát s a pénz-, az áru-, és a gabona-uzsorát egyaránt szigorú megtorlással sújta. A törvényjavaslathoz terjedelmes indoklás készül, amit csak a tervezet kidolgozása után vesznek munkába. Így tehát az uzsora-törvényjavaslat csak januárban kerülhet a képviselőház asztalára.

A tápéi választás. Csongrád vármegye központi választmánya *Csikatriciss* alispán elnöke alatt ma ülést tartott, melyen a tápéi választás napját *december hó 11-re* tűzték ki. Választási elnökök lesznek: *Mátéffy Kálmán* és *Schult Lajos*.

A nemzeti múzeum jubileuma.

(A száz éves jubileum megünneplése.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, november 26.

Imponálóan szép főemelő ünnepség keretében ülte meg ma a nemzet első kultur intézete, a Magyar Nemzeti Múzeum száz esztendő fennállását. A jubilaris ünnepség szűk és korlátozott határait messze kitolta az emlékeztetés nap évfordulójának jelentősége, a mely országos ünnepé avatta a százéves fennállás jubileumát.

Az áldozatkész alapító megdicsőült emléke iránt érzett hála magabavéve is elég becsessé tette volna az ünnepséget. De annak a jelentős kulturális szerepnek az üdvös eredményei, a mely évtizedek hosszú során át termékenyítően hatott a magyarság művelődésére, sokszorosán fontosabb, értékben tartalmasabb, sulyban nemesebb és becsesebbé tették a jubileumot.

Nemcsak a Magyar Nemzeti Múzeum ünnepe ma, hanem az egész nemzet, a melynek törvényhozása is szünetelt a mai napon. A ma-

fő, hogy milyen a tarisznya, hanem hogy mi van benne.)

Már csak ilyen sorsok vannak kint. Az igen öregek elbeszélgetnek dohány mellett, ha van miről, leginkább régi háborúkról, miket oda-jártak. Többi más életük egész nyilvánosan folyván itthon a szabad mezőn, arról nincs mit beszélni, mert folyását ugyis mindenki tudja, hanem a külső országbeli járások és kelések-ről mindig tudnak valamit, ahogy a messze dolgokat eszükbe hozza az emlékezet. A nép más része pedig mit tudna egyebet csinálni, mint hogy átmegy Kazy Mihályékhoz mulatás szempontjából — asztalt táncoltatni.

A fejemet valami hirtelen be ne üssék érte, mondván, hogy ime komédiázok; mert nem tréfa a dolog és csakugyan így van. Bár hiszen így első szóra bajos elhinni és mindenki, aki csak halja, kételkedik rajta. A magyar mezőségek tanyabázisaiban a táncoló asztal — kinek volna kedve hitelt adni az ilyes beszédnek? S aztán mint kerül oda? Azt bizony már csak a jó isten tudja. Talán valami tanyai leány, aki valahol városban uriháznál szobalánykodott, vitte volna ki azt az új divatot a pusztai nép közé, vannak, kik ezt vélik róla, de alig ha lesz ez így helyes mert ez a szokásuk, a kopogó asztallal való beszélés, nem mai keletű. És nem is úgy csinálják, mint városokon szokás. Valami furcsa, szinte meghatározatlan véleménynyel vannak fölöle, nem tudják róla, hogy micsoda (más sem tudja), de annyiban különös a nézetük, hogy a vallással hozzák kapcsolatba a

kopogó asztalt és mégis csak játéknak tekintik. Nem intezik az asztal lábához azokat a komoly feladványokat, miket más helyen szokás; csak olyféle kérdések vannak hozzá, amivel az asztalláb a kopogás számával meg tudja adni a választ. Elég szép tőle, hogy azt is megteszi, mert lám nem minden asztal képes erre. Őz úgy vélik, hogy ez csak azon asztalok tulajdonságai közé tartozik, a melyiken már állott legalább egyszer az oltári szentség. Ez okból csak a vallásosabb családoknál található: olyan tanyában, a hol misét is szokás mondani. A nagy távolságok miatt papot odakint a haldokláshoz nem szoktak hívni, de különben sem teszi le olyankor az oltári szentséget az asztalra. Az csak mise alkalmával juthat oda és Kazy Mihályék már misét mondatnak nem egyszer a tanyában és azon asztalból válik aztán kopogós, a melyikből akkor a kis házi oltárt készítették.

Vasárnap délután van. Még hétköznap csak elvannak valahogy otthon, de már „vasárnap délutánját nem állják” a nagy egyhangúságban. Az ünnepi ruhában akkor járnak és kelnek a dülő utakon és haladnak Kazy Mihály felé. Szép tanya a Mihályé, ákácok, jegenyék, és eperfák veszik körül, míg az udvarára valaha, igen régen diófákat ültetett valaki. Vagy hogy talán a tanyát építették oda a diófák kedvéért, — az ilyesmit sohasem lehet tudni, mert az emlékezet ritkán halad föl a harmadiziglen vajóikig.

Mihály az udvaron van éppen, mikor belép oda a többi közt Dobó Pál, kit vödörlopó

néven is tisztelnek, némi utalással amaz itatvédőre, a mely a legelői kutásgaz gémjének ostorfájáról évek előtt eltűnt. De hát azt persze csak a háta mögött beszélik, bár az a két mély ránc, a mely Dobó Pál orrától a szája széle mellett az álláig lehalad, azt látszik mutatni, hogy ő is tudja a esufnevét és szomoruvá tette életét a méltatlan keserűség. Csendes és nyugodt ember ama ritkák közül való, akik a paraszti életben elkövérednek. Ez nem szokás odakint és éppen nem ad tekin-télyt a hasuság. Jön hát befelé Dobó Pál és Kazy Mihályal kezelve, szóba áll vele a diófák levelei alatt vagy inkább között, mert annak is a földön már a java levele. Beszélgetnek a szüretéről, hogy mit adott a szőlő, továbbá, hogy a tavaszi jégért mit fizettek a jég-aszalók.

A nép közben halad be a házba, a kis szobába, mely a konyhától balra szokott esni. Ott a kis asztal a szoba közepén, amely kopog. Fiatal menyecske, két leány meg egy idősebb ember élnek körülötte, a kezük egymást éri láncban. A férfi, a ki a fehér eselésekkel van az asztal mellett, asszonyok és leányok kedvence. Nem a szépsége miatt, mert alacsony, vézna, az arca ráncos és bajszatlan, hanem mert örökké az asszonyok és leányok körül forog és az emberek között, talán éppen a bajszatlansága miatt, nincsen maradása. Különb-jomaga bírásu gazdaember, a neve Siro-hegyi Pál volna, de az asszonyok kedves Pálnak nevezik, halából azért, hogy velük van és különféle tudományokra tanítja őket. A szobá-

gyarságnak, nemzeti kulturánk egyik első-rangu intézetének jubiláris ünnepén megjelent a királynak képviselője is és ez a körülmény is nagyban hozzájárult ahhoz, hogy az ünnepség fénye ragyogóbb, tartalma értékesebb legyen.

Meggyújtva a kegyeletos emlékezésnek mécsvilágát, az egyetemi templomban tartott misén hálással emlékeztek meg a nagy alapítónak, gróf Széchenyi Ferencnek emlékéiről. A délelőtti kilenc órákor kezdődő misén az alapítónak unokája *Széchenyi Miklós* járai apát celebrált fényes segédlettel.

A Magyar Nemzeti Múzeum könyvtára tulajdonképpen József nádornak az ajándéka, aki saját könyvtárát és harmadfélezernél több darabból álló éremgyűjteményét annak idején a múzeumnak ajándékozta.

Hogy a múzeum kegyeletét lerója és háláját ismét kifejezze a nádor iránt, a Magyar Nemzeti Múzeum tisztviselői kara megjelent József nádornak a József téren felállított szobránál, amely előtt *Szalay Imre* igazgató emlékedt hangú rövid beszédet tartott.

Pontban tizenegy órákor kezdődött a diszgyűlés a múzeum dísztermében, ahol az összes résztvevők teljes díszben, magyar díszruhában és rendjelekkel jelentek meg. A díszgyűlésen ott volt a király képviselőjében *József Agost* főherceg, aki a királyi páholyban gróf *Szapáry Péterrel*, szárnysegédével jelent meg.

A kormány tagjai közül *Szell Kálmán*, *Darányi Ignác*, báró *Fejérváry Géza* és *Wlassics Gyula* jelentek meg. Ott voltak a legmagasabb egyházi és világi méltóságok, a világi főurak díszmagyarban, az egyházi férfiak pedig fényes papi díszben. A képviselőház részéről megjelentek: *Daniel Gábor* képviselőházi alelnök vezetésével *Csávossy Béla* házelnök, *Kossuth Ferenc*, báró *Feilitzsch Arthur*, *Szőcs Pál*, *Gorove László*, *Heintz Hugó*, *Steincz Ferenc*, *Fülöp Béla*, *Kobusiczky János*, gróf *Teleky Sándor*, *Lónyay Géza*, továbbá *Farkas János* képviselőházi főtörrelbiztos.

Ugy a külföldről, mint az ország több helyéről és a fővárosból is számos küldöttség jött el a díszgyűlésre. A külföldi nevezetesebb múzeumok üdvözlő iratokat és leveleket küldtek.

A mikor *József Agost* királyi herceg megjelent a királyi páholyban, ahol évek hosszú

sora óta az udvar részéről senki sem volt, a terem zsúfolásig megtöltött előkelő közönség, a karzat hallgatósága dörgő éljenzéssel fogadta a fenséges vendéget, akit a díszpáhollyban *Szell Kálmán* miniszterelnök és báró *Fejérváry Géza* honvédelmi miniszter üdvözöltek.

A Királyhimnuszak lélekemelő akkordjai vezették be az ünnepi ülést. Majd *Wlassics Gyula* vallás- és közoktatásügyi miniszter elfoglalta az elnöki széket, mellette ült *Szalay Imre*, a Magyar Nemzeti Múzeum igazgatója. Mielőtt az ünnepi ülést megnyitotta volna az elnöklő kultuszminiszter a következő beszéddel üdvözölte *József Agost* királyi herceget:

Fenséges Főherceg ur!

Tisztelt Ünneplő közönség!

A Magyar Nemzeti Múzeum mai százéves évfordulója nemcsak a tudományos körök, hanem az egész nemzet ünnepe. Hón szeretett koronás királyával érzésekben és eszményekben összeforrt magyar haza ünnepe ez.

Ezért, mielőtt tulajdonképeni megnyitó beszédemhez fognék, mindnyájunknak legkedvesebb kötelessége legmélyebb hálánkkal a trón elé járulni azért a kegyességért, hogy felséges királyunk legmagasabb személyét mai nemzeti ünnepünkön a Nemzeti Múzeum második alapítójának fenközt szellemű unokája, fenséges *József Agost* főherceg ur által méltóztatott képviseltesni.

Felséges urunknak, királyunknak ezen legkegyelmesebb részvétele ünnepünket a nemzet valódi örömnepévé tette, amely a haza mind-n fiára felemelően és lelkesítően hat.

Ezen az örömnapon széles e hazában hálának és hű ragaszkodásának kifejezéséül minden magyar szív az éghez emelkedik Isten áldását esdve felséges Urunkra, királyunkra, a fenséges királyi képviselőre és az uralkodó családra.

Lelkesen megéljenzeték ezeket a meleg szavakat, a melyeknek ehangzása után megkezdődött a tulajdonképeni ünnepség.

A megnyitó beszédet *Wlassics Gyula* kultuszminiszter mondta. A küldöttségek üdvözlése után *Fejérváry László* dr., a Széchenyi-könyvtár igazgatója bemutatta a jubiláris emlékkönyvet és az érmekeket. Ezután *Szalay Imre* igazgató fölolvasta *József nádor* és gróf *Széchenyi Ferenc* című történeti tanulmányát. Most *Horváth Géza* dr. igazgató-őr koszoruzta meg *József nádornak* az elnöki emelvény előtt elhelyezett mellszobrát. Befejezésül a daloskör a

— Nála.

— Mondd még neköm ki asztalom mennyi pénz van Papp Andrásnál?

Előre hajol minden fej és úgy figyelik az asztalt. Egy darabig hallgat, azután lassan kezd kopogni. Halkan, magukban olvassák, ugyan mennyit ver ki. Ut tizet, huszat, harmincat, fölmeleg egész hatvanig, de ott már igen lassan kopog s a hatvankettőnél a szava végleg eláll. Mindenki Papp Andrásra néz, kiam mellény belső zsebéből elővonva a szíjra kötött bugyellárist, kinyitva mutatja a népek, hogy csakugyan hat tizes és két ezüst forintot van benne.

— A Bimbó-üszőt adtam el tennap odabe — sugja széjjel és nézik a népek a pénzt, a melyért a Bimbó-üszőnek el kellett menni erről a tájról.

... Odakint már meghányták-vetették a gazdasági dolgokat *Kazy Mihály* és *Dobó Pál*. Ott végezték, hogy a sárkány gyöker nemcsak a malac fülében hasznos, hanem a beteg lovát is följavítja, ha husába huzzák. Most lassan lépegetnek befelé, hogy ők is nézzenek a kis asztal játékait. Épp a külsőben vannak, mikor hallatszik *Kedves Pál* kérdése:

— Mondd még neköm, kis asztalom, hány vődrőt lopott *Dobó Pál*?

Az asztal nem felel.

Dobó Pál elfehéredve, szóvalon kifordul a tanyából.

Himnusz énekelte el. Dólszaki növényekkel, pálmákkal és orchideákkal gazdagon díszített emelvényre lépett *József Agost* királyi herceg, közvetlenül mellette a kormánynak jelenlevő tagjai és a Magyar Nemzeti Múzeum vezetői.

Gróf *Széchenyi Ferenc* szobrának leleplezésére előbb engedélyt kért *Szalay Imre* múzeumi igazgató, majd a leleplezés a „Szózat” hangjai közt ment végbe.

A Nemzeti Múzeum *Széchenyi* országos könyvtárának, a gróf *Széchenyi* nemzetség által kinevezésre ajánlott igazgató-őre, *Kollányi Ferenc*, a Nemzeti Múzeum koszorúját a szobor talapzatára rövid beszéd kíséretében tette le.

Gróf *Széchenyi Ferenc* szobra a volt képviselőház és a Múzeum közt lévő térségen, a Múzeum kertjének baloldalán van elhelyezve. Alló helyzetben ábrázolja a szobor a Múzeum nagynevű alapítóját. *Istók* szobrász kész tette több művészársával együtt a szobrot, a mely *Arany* és *Kazinczy* szobra mellett a harmadik immár a Múzeum-kertben.

A közönség éljenzése mellett hagyta el a királyi herceg az előkelőségekkel együtt a múzeum-kertet.

Délután három órákor díszelőadás volt a Hungária szállóban este pedig a Nemzeti színházban díszelőadás volt a jubileum alkalmából.

TÁVIRATOK.

Az orosz hadsereg mozgosítása.

Szentpétervár, november 26. Az orosz hadügyminiszter sürgősen egy mozgosítási tervet dolgoztatott ki, amely lehetővé teszi, hogy tíz napon belül több hadtestet küldjenek az afgán határra.

A reichsrathból.

Bécs, november 26. A képviselőház mai ülésén az elnök azt válaszolja *Schönerernek*, hogy a költségvetési provizóriumot a legközelebbi ülések egyikének napirendjére tűzi és ezzel alkalmat ad a Háznak annak parlamenti tárgyalására. Rendkívüli ülés összehívását tehát nem tartja szükségesnek. *Gicowski*-nak a boriszlavi bányatűz tárgyában ma benyújtott interpellációjára kijelenti *Körber* miniszterelnök, hogy a lebergi helytartóságot megbízta a dolog azonnali megvizsgálásával és ha gyors segítségre van szükség, hajlandó megfelelő összeget folyósítani az inség enyhítésére. A Ház azután áttér a vendéglősök kongresszusának követeléseire vonatkozó sürgős indítványok tárgyalására.

A venezuelai felkelés.

New York, november 26. Egy carracasi távirat szerint *Castro* elnök egy beszélgetés folyamán azt mondta, hogy a felkelés La Victoria mellett kapta meg a halálos döfést. Reméli, hogy január elsején hivatalosan is ki fogja hirdetni a békét. A Monroe elméletet helyesen fogják alkalmazni s ez nagyfontosságú lesz. Az európai hatalmasságok és Venezuela között függő kérdéseket barátságosan lehetne elintézni, ha ezek a hatalmasságok, épp úgy mint Venezuela, barátságos viszonyt öhajtanak. — *Castro* ellene fog szegülni minden kísérletnek, a mely Venezuela szuverenitásának megsértésére vagy a venezuelai területre való behatolásra irányul.

A sztrájk.

New York, november 26. Havannából táviratozzák, hogy a közúti vasút forgalma nem szűnt meg. Ujabb kihágások nem fordultak elő. A sztrájk még általános. A jelek arra vallanak, hogy a sztrájkolók között szakadás állott be. Néhány pék újra kinyitotta a boltját.

ban sokan állanak, teljes csöndben és hallgatják *Kedves Pált*, aki így szól:

— Mondd még neköm, kis asztalom, hányadik hónap van most.

Az asztal lába lassan emelkedik s koppan. Kileccet koppant.

— Mondd még neköm, kis asztal, hányadik nap van ma? — kérdezi megint *Kedves Pál*.

Lassan kopog az asztal, mignem a huszonkettőt kiveri. A körülállókon halk suttogás moraja fut végig, mert csakugyan most van a huszonkettedik nap a szeptember hónapból. Az asztal körül a fenér eselések komolyan, csöndben ülnek, szemük a más tekintetével nem találkozik. Arcuk áhítatos, vagy inkább szoborforma és igen nagy szigorúságot mutat. Kezüken nem reszket és ezen kedvtelésükben semmi játékoskodás nincs. Ugy látszik, mietha tudnák, hogy földöntúli hatalmakkal vannak most baráti viszonyban. A hallgató közönség is teljes figyelemmel van irántuk. Ez itt, ahol például a delejes álmot elrejtőzés név alatt már azon időtől fogva ismerik, mikor még senki sem tudta, hogy delej is van a világon, nem megy esodaszamba.

— Itt van-e Papp András ebben a szobában? — kérdezi *Kedves Pál*.

Az asztal koppan egyet: itt.

— Van-e pénze Papp Andrásnak? — adja föl tovább emez a kérdést.

Az asztal megint koppan: van.

— Nála van?

A polgármester felszólította a sztrájkolókat, hogy nyugodtan viselkedjenek és lakásukban maradjanak. A tegnapi zavargások alkalmával összesen 120 ember sebesült meg. Egyezkedési tárgyalások vannak folyamatban. Hír szerint Tiensuengosban is proklamálták az általános sztrájkot.

A jótékony napja.

(Két jótékonyági egyesület ünnepe.)

Arad, november 26.

A szegény sorsu aradi iskolás gyermekek két tevékeny, erős istápolója kezdte meg a mai napon áldásos munkáját, mely legnagyobb részt a hideg, téli időre terjed ki, mikor kétszeresen érzik szegénységüket a társadalom árvái, és kétszeresen érzik az éhséget a didergő, hajléktalan szegények. Egyik helyen meleg ételt, mindennapi táplálékot nyújtanak az éhező gyermekeknek, a másik helyen pedig téli ruhába öltöztették fel őket.

(A szegénytanulók első ebédje.)

A templom-utcai fiúiskola épületében délután tízenként óra előtt gyülekeztek össze az aradi szegény tanulók segélyező egyesület női és férfi tagjai, hogy jelen legyenek és ünnelgyessé tegyék a szegénysorsu iskolák gyermekek első ebédjét.

Az egyesület apró „kosztosai” ezalatt az iskola tantermeiben gyülekeztek s innen tanítónők és tanáraik vezetése alatt vonultak le páros rendekben az iskolaépület szuterén-helyiségeibe, ahol már terített asztalok várták a gyermekeket.

Százötvennél több vendége van naponként a szegénytanulókat segélyező egyesületnek, a kik közül nyolcvan leány és hetvenöt fiú. A konyhában nagy vaslábasokban főzték a gulyást s az egyesület három nő-tagja: *Lipthay Györgyné, dr. Tisch Mórné és Varjassy Árpádné*, kik közül az utóbbi kettő ezen héten az ebédeknel felügyeletet tart, osztották ki az izletes, meleg ételt a tányérokba, ezeket pedig *Haller Irma, Laczay Anna, Reicher Márta és Varjassy Eliza* osztották ki.

Mielőtt az étkezéshez kezdtek volna, a gyermekcsereg felállt helyéről s kézösszetéve imát mondtak el. Azután *Kovács Vince*, az egyesület titkára beszédet mondott a megvendégelt szegény gyermekekhez, szorgalomra, tanulásra, majd az életben munkára serkentette őket s midőn nevükben megköszönte az egyesület tagjainak ezt az emberbaráti cselekedetét, egyúttal lelkükbe véste azt, hogy tiszteljék jöteveiket s szorgalmas tanulással, jó viselkedéssel igyekezzenek meghálálni jótékonyágukat.

Megkezdődött ezután az ebéd, amelyeket a gyermekek hálaadó imája rekesztett be. Az első ebéd kiosztásánál megjelentek:

Hauser Károlyné elnöknő, *Avarffy Imréné*, özv. *Antalfy Endréné*, özv. *Boros Beniné*, *Balázs Ferencné*, *Herman Gyuláné*, *Haller Irma*, *Kömives Juliska*, *Lipthay Györgyné*, *Lukács Lajosné*, dr. *Lukács (Lamberger) Lajosné*, *Laczay Anna*, *Medveczky Edéné*, *Medveczky Zsigmondné*, özv. *Purgly Lajosné*, *Reicher Márta*, dr. *Suciú Jánosné*, dr. *Tisch Mórné*, *Terényi Iza*, *Varjassy Árpádné*, *Wadovszky Gusztávné*.

Az egyesület férfi-tagjai közül jelen voltak: *Biró Kálmán*, *Brogyányi Kázmér*, *Cziháky Márton*, *Edvi-Ilés László*, *Institoris Kálmán*, *Kövér Béla*, *Kovács Vince*, *Kömives József*, *Szantner Mátyás*, *Pareán János*, *Schröder Béla*, *Uray Sándor*, *Varjassy Lajos* és *Véber Agoston*.

(Iskolás lányok felruházása.)

Az aradi izraelita jótékony nő-egylet ma délután fél négy órakor választmányi ülést tartott, amelyet megelőzőleg az aradi izraelita leányiskola ötven szegénysorsu tanulója között téli ruhát osztottak ki.

A segélyben részesített lányok nevében dr. *Rosenberg Sándor* főrabbi mondott köszönetet az egyesület tagjainak nemes tettükért, *Deutsch Bernát* pedig, a hitközség elnöke, az az izraelita hitközség nevében köszönte meg a nő-egylet tagjainak azt, hogy így gondoskodnak a szegénysorsu izraelita lányokról.

Az ünnepi aktus befejezése után a nő egylet választmánya ülést tartott, melyen *Rosenberg Lipót* főjegyző jelentést tett az egyesület állapotáról. Az előadó egyúttal megköszönte a főrabbinak a mai ünnepélyen való közreműködését s jelentése további folyamán kegyelettel emlékezett meg *Schulhoff Károly* haláláról, a aki az egyesületnek évtizedeken át fontos szolgálatokat tett s ezt jótékony működésében támogatja.

Előirányozták ezután a jövő év költségvetését, amely szerint rendes havi segélyezésben százöt szegényt fognak részesíteni a jövő évben is évi 5500 korona kiadással, rendkívüli segélyezések címén 2000 koronát, téli segélyek, felruházásokra pedig szintén 2000 koronát vettek fel a költségelölirányzatba.

Végül elhatározta a választmány, hogy az egyesület népkonyháját december hó 1-én nyitja meg.

A választmányi ülésen részt vettek: *Neuman Fürst Mária* elnök, *Eles Árminné* alelnök, dr. *Grossmann Jakabné* gondnok, *Assael Adolfné*, *Herzel Bernátné*, *Keller Izsóné*, *Leopold-Ranschburg Szidónia*, dr. *Lamberger Lajosné*, *Mayer Miksáné*, *Neuman Margit*, *Tisch Mór*, dr. *May Jánosné*, dr. *Rosenberg Sándorné*, dr. *Schuster Henrikné*, *Szabó Albertné*, *Tenner Józsefné* és *Walfisch Árminné*.

Az öngyilkosság — kenyér.

(Apró szelvéselemek bűne.)

Arad, november 26.

A létért való küzdelem sok hihetetlen cselekedetre kényszeríti az embert és sokszor bámulatosan ravasz szelvéselemet nevel belőle. A féllábu, vagy vak kéregető, aki odahaza, ahol nem láthatják a jószívű adakozók, táncol, vagy újságot olvas: mindennapos alakja már a nagyváros utcáinak. Londonban csinosan berendezett klubja is van már a professzionátus koldusoknak s a párisi *Matin* nemrég újságolta, hogy a szajnaparti metropolis koldusai megalkotották nyugdíj-egyesületüket. Chicagóban egy „vak” kéregető, aki második díjat nyert egy — céllovó-versenyen, felolvasást tartott a koldulás művészetéről. De most London, Páris és Chicagót egyaránt lepipálta Budapest az alábbi esettel, a melyet talán nem hinnénk el, ha valamelyik amerikai újságban olvastuk volna s nem hivatalos helyről jelentenék.

A Fiuméből Budapestre jövő gyorsvonat lokomotív-vezetője tegnap reggel Promonotor és Kelenföld állomások közt észrevette, hogy egy fordulónál valami sötétlő tömeg fekszik a földön. Hirtelen megállította a vonatot, szerencsére idejekorán. Az utasok nagyrésze kíváncsian ugrált ki a kocsikból s a vonatvezetővel együtt nagy meglepetéssel vették észre, hogy két, nyolc-tíz esztendő gyermek fekszik a sínekben. A közeledők láttára feltápáskodtak és hangosan sirni kezdtek. Nagyon szomjasak és kiéhezettek voltak szegények. Az utasok meg-sajnálta őket és hamarosan összegyűjtötték számukra harminc-negyen koronát. Aztán elakarták őket bacsájtani, de ekkor egy kalauz, aki a legutolsó kocsiiban teljesítette szolgálatát, megpillantva a gyermekeket, fölkiáltott:

— Ohó! Ezeket a gyerekeket ismerem. Ezeknek velünk kell jönni.

Ezzel egy harmadik osztályú szakaszba ültette őket és a vonat elindult. Az utasok persze kíváncsian kérdezték a kalauz közbelépésének okát, mire az a következőket mondotta:

— Akár hiszik, akár nem, ezek a gyermekek korántsem életuntak. Ezek közönséges esalók és csak azért feküdtek a sínekre, mert koldulni akartak.

Általános meglepetés közepett beszélt el aztán, hogy a gyermekek valami *Dippel József* nevű részeges albertfalvi lakosnak a csemetéi. A múlt esztendőben az apjuknak, a ki a fővárosba szokott munkára bejárni, nagy nyomorban eszébe jutott, hogy valami vakmerő uton-módon pénzhez jusson. Nejét és két gyermekét rábirta, hogy feküdjenek a sínekre valamelyik vonat közeledtével. Számított ugyanis arra, hogy az éber vonatvezető két-háromszáz lépényi távolságban ugryis észreveszi őket és megállítja a vonatot. Akkor aztán, ha elmondják, hogy nagy nyomorban vannak, az utasok gyűjtenek számukra.

Két ízben pompásan sikerült nekik ez. Mind a két alkalommal több, mint kétszáz koronát kerestek meg, amit a férj kaparított a kezébe és eldöszölt. Harmadszor már nem sikerült a vakmerő család. A kalauzeknak feltűnt az „öngyilkos kísérlet” és a gyermekeket anyjukkal együtt átadták Kelenföldön a csendőröknek, akik a pestvidéki törvényszék börtönébe szállították őket. Később fogházbüntetéssel sújtották a családot. A tárgyaláson az asszony bevallotta, hogy férje kényszerítette őket rá mindenkor s ha nem engedelmességek, irgalmatlanul elverte mindnyájukat. A lokomotív-vezető kétszer-háromszor a nagy sötétben nem vette észre őket s akkor még idejekorán, gyorsan elmás tak a sínekről.

A két *Dippel* fiút az utasok azonnal kivallatták, igaz-e ez.

— Bizony igaz, felelte a nagyobbik, — de nincs kenyér odahaza, az anyánk pedig beteg fekszik és az apánk kiakarta dobni a lakásból, ha meg nem tettük volna.

A rongyos, sajnálatraméltó gyermekeknek ez az őszintesége még inkább megalotta az utasokat, akik megduplázták az előbb gyűjtött összeget. A hivatalos közegek azonban nem gondolkodtak ilyen nagy humanitással. A kalauzok a vonat megállásakor Kelenföldön, ahol már valami vasuti balesettől tartottak, a csendőröknek adták át az elszánt gyermekeket. Valószínűleg javító-intézetbe fogják őket adni, különben bizonyos, hogy az apjuk kitűnő nevelése mellett az akasztófán végeznék életüket. Az apa ellen megindítják a büvádi eljárást.

TANÜGY.

(—) **Tanítók választása.** Az iskolaszék holnap, csütörtökön tartandó ülésén több tanítói választás lesz. Egy polgári fiúiskolai tanári helyre, melyet most szerveztek, továbbá a polgári leányiskola egy tanítónői állására tartanak választást. Előbbire *Preisinger Béla*, utóbbira *Haller Józsa* a biztos jelöltek. *Haller Józsa* eddig elemi iskolai tanítónő volt, s helye most megüresedett. Az erre pályázók között *Tóth Gizella* a legrégebb kisegítő tanítónő. A *Preisinger József* igazgató tanító nyugalmába vonultával megüresedett tanítói állást is betöltik. Itt *Pataky Sándor* a legrégebb kisegítő tanító a pályázók közül. Az ő helyébe kisegítőül valószínűleg *Lautner Mátyás* kerül, ki addig is helyettesített.

(—) **A tanítóegyesület közgyűlése.** A következő sorok közlésére kértünk fel: Az Arad-vidéki tanítóegyesület folyó évi rendes közgyűlését Aradon november hó 30-án, vasárnap és december hó 1-én, hétfőn fogja megtartani. Arad megye területén működő állami és községi tanítóknak kötelességük lévén, hogy az egyesület gyűlésein részt vegyenek, a vármegyei kir. tanfelügyelőség már 1897. évi január hó 23-án 3 sz. a. kelt köriratában megkereste a gondnokságokat és községi iskolaszékeket, hogy mindama tanítókat, a kik az ülésekre szóló elnöki meghívókat mutatnak fel, az üléseken való résztvehetés céljából az ülés napjaira a tanítás alól fölmentsék és az eltávazásra az engedélyt saját hatáskörükben megadják. Midőn a gondnokságok és iskolaszékek figyelmét eme körülményre felhívjuk, azokat egyszerűs mind kérjük, hogy a tanítókat a szóban levő közgyűlésén való megjelenésre buzdítani sziveskedjenek.

Az árvaház takarékosága.

(A választmány ülése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 26.

Az aradi árvaház ma lefolyt választmányi ülésének kiemelkedő tárgya volt az a jelentés, melyet Balázs Ferenc, a nagybuzgalmu igazgatója terjesztett elő az árvaházi gazdálkodásról. Ennek a jelentőségnek egyik utóbbi városi közgyűlésén elhangzott beszéd ad érdekességet. A városi költségvetés tárgyalásánál történt, hogy egy városatya tulsoknak tartotta az árvaház évi kiadásait, s az intézetet pazarlással vádolta. Mint ma számszerűleg konstatálták, az aradi árvaház Magyarország ily nemű intézetei között a legtakarékosabban dolgozik, dacára annak, hogy az egészségügyi követelményeknek megfelelően, modernül van berendezve.

A választmányi ülés folyamán, melyet dr. Avarffy Imréné vezetett, az 1902. év első negyedének költségelölirányzatával kapcsolatban terjesztette elő érdekes és a felvilágosító adatok mellett, egyben tanulságos jelentését Balázs Ferenc igazgató.

Az igazgató huszonöt magyarországi árvaházat megkeresett, s ezeknek között adataiból kitűnik, hogy egy-egy árva eltartása évi 600—350 koronába kerül, míg az aradi árvaházban csupán 329 korona 26 fillérbe. Hogy ezt az olcsóságot az igazgató miként éri el, arról elismeréssel vett tudomást a választmány. Az igazgató folyton számításokkal dolgozik, s a szorgos munkával összeállított adatai mutatják meg, hogy hol mit lehet megtakarítani. Hatalmas statisztikájából itt közöljük a kiadások főbb részleteit:

Élelmezésre 10181 kor. 16 fillért fordítottak az árvákra és a személyzetre, azaz 99 személyre. Egy személyre évenként 102 kor. 84 fillér, naponta 28 fillér, egy étkezésre 7 fillér esik.

Ruházatra 3826 kor. 18 fill. a 84 árváért. Egyre esik 45 kor. 55 fill.

Cipőre 11255 kor. 96 fill. Egy árvára 13 kor. 40 fill.

Író és tanszerekre 520 kor. 49 fill. Egy árvára esik évenként 6 kor. 19 fillér, egy óra 51 fillér.

Fahasználat: Fűtéshez egy évre 362 kor. 37 fill., egy napra 1 korona, egy személyre 1 fill., mosáshoz évenként 159 kor. 33 fill., egy napra 1 kor. 2 fill., fürdéshez 14 kor. 10 fill., egy fürdésre 20 fill., egy árvára 19 fillér esik; a cseléd szobákhoz 42 kor. 30 fill., naponta három szobára 28 fill., egy szobára 9 fillér.

Világításra, valamint az izzólámpák beszerzésére, javítására kiadott 1081 kor. 68 fillér, tehát egy napra esett 2 kor. 14 fill. Ötvenöt helyiségre, vagyis egy helyiség világítása 31 fillérbe került.

Az árvaházban pírshénnel fűtenek, melynek a fához mert olcsósága kitűnik a következő adatokból: Az egész téli időnyre 2380 kor.-ba került a fűtés. Fűtöttek 31 helyiséget, melyek közül egynek fűtése 77 koronába, azaz a 181 fűtési nap közül egy napi 42 fillérbe került. Az iskolákban, hol fával fűtenek, két öl fa szükségeltetik egy terem fűtésére, 181 nap alatt egy terem fűtése így 88 kor. 26 fillérbe kerülne. Az árvaház megtakarítása azon a részen, hogy pírshénnel fűtenek, 201 kor. 6 fillér.

A választmány a jelentések meghallgatása után jegyzőkönyvi elismerést szavazott Balázs Ferenc igazgatónak.

Az ülés többi tárgyai között foglalkoztak a karácsonyi ünnepélylyel, melyet az idén is a szokott módon tartanak meg. Az ünnepi záróbeszédet Simay István fogja mondani a választmány megbízásából.

Elhatározták, hogy az iparos pályára nem való növendékeknek kerti munkásokká való kiképzése céljából a várostól telket kérnek, hogy kertészeti telepet létesítenek. Az ügyet,

finansziális kérdésről lévén szó, a tanács elé terjesztik.

Jelen voltak dr. Avarffy Imréné elnöklete alatt: Abrai Lajosné, özv. Antalfyné, Barkó Ferencné, özv. Boros Beniné, Hegedüs Lászlóné, dr. Keresztes Gyuláné, özv. Purgly Lajosné, Varjassy Arpádné, Wadowszky Gusztávné urnók; továbbá Abrai Lajos, Bing Vilmos, Institoris Kálmán, Kohn S. N., Remetey F. Károly dr., Posgay Lajos dr., Simay István, Walder Gyula és Balázs Ferenc árvaházi igazgató.

Kecskeméthy utóda sikkasztott.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 26.

Kecskeméthy Győző szökésével tudvalevőleg az adópénztári tisztviselők létszámában üreedés állott be. Akkor a megüresedett állásra Schodl Ádámot nevezték ki, akit a III. kerülethez osztottak be szolgálattételre. Most kiderült, hogy Kecskeméthy utódja, a IX. kerületi „Segítség” egyesület kárára több ezer koronát sikkasztott.

Az eset részletei a következők:

Van egy jótékony egyesület a Ferenc városban, amelyet régebben egy iskola tanítótestülete alapított azzal a céllal, hogy könyro-adományokból az iskolába járó szegénysorsú tanulókat fogja felruházni. Az egyesület annyira fejlődött és annyira megnyerte a társadalom rokonszenvét, hogy ma a legelőkelőbb embereket számítja tagjai sorába.

E hónap 19-én 120 gyermeket látott el téli ruhával. Lélekemelő volt az apró nép felruházási ünnepe. Ünnepe után, mint az egyesület mondja, óriási meglepetés következett be. Az egyesület pénztárnoka ugyanis, Schodl Ádám, akit a főváros Kecskeméthy Győző helyébe nevezett ki, az egyesület nagy összegű alaptőkéjével és készpénzével eltűnt.

Hat hét óta szabadságon van súlyos gyomor-baj címén. Egyideig Lussin-Grande-ban tartózkodott, de mikor a jótékony egyesület elszámolásra felhívó levelét megkapta, onnan ismeretlen helyre távozott. Schodl nős, gyermektelen ember, akinek a Madách-utcában háromemeletes háza van, ez azonban annyira túl van terhelve, hogy a napokban a feleségének az ingóságait is elárverezték. Az asszony maga sem tudja, hogy hol tartózkodik a férje, mert az általa írott levelek rendre visszajönnek ezzel a felirással: „Ismeretlen.”

Schodlék Ó Budán a szent-endrei-uton laklak fényesen berendezett lakásban, ez a paradicsom azonban most a hitelezők könyörtelensége folytán teljesen kiürült. Az itthon maradt hitves sirva járja sorba ismerőseit, hogy talán az ő révükön megtudja férje tartózkodási helyét. Schodl úgy látszik előre látta sorsát, mert eltávozására előtt gondosan összecsomagolt mindent és aprólékos dolgait barátjainak ajándékozta. Az egyik, aki olajfestő szerszámaiért küldött hozzá, töltött revolvereket, tárcákat, értékes csibukokat kapott. Schodl legutóbb a III. kerületi adópénztárnál volt alkalmazva s az egyesületben történt kínos felfedezés híre nagy riadalmat keltett a hivatalban, ahol rögtön átvizsgálták mindent, de semmi szabálytalanságra nem jöttek rá.

A jótékony egyesület pénztárnoka most isten tudja, hol merre van, annyi bizonyos, hogy az anyagi felelősséget vállalt választmánynak most fizetni kell, mert a ruhákat készítő iparosok ugyancsak szorongatják az egyesületet. Hindy Kálmán királyi tanácsos elnök, a fővárosi takarékpénztárakat keresi fel, megtudandó, hogy az alaptőkét hol helyezte el Schodl Ádám. Fáradtsága eddig hiábavalónak bizonyult.

Az aradi székely-otthon karácsonyi tárlata.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 26.

Nemrégiben hírt adtunk arról, hogy az aradi székely-otthon ez évi december havában karácsonyi tárlatot rendez, melyben székely iparcikket állítanak ki s árusítanak el.

A kiállítás illetve a karácsonyi tárlat terve most már közel áll a megvalósuláshoz. A székely-otthon, ez a kis lelkes székely társaság teljes csendben, de annál nagyobb buzgalommal dolgozik azon, hogy ez a tárlat sikerüljön és célt érjen.

A tárlatnak az a kitűzött célja, hogy a székely ipar-termékeket a magyar alföld közönségével is megismertesse, annak lehetőleg itt is piacot szerezzen és hogy a székely ipartermékeknek a magyar alföld vevőközönségével való megismertetése által a székelyeket az alföld népével az ipar és kereskedelem terén is egymáshoz közelebb hozza.

Köszönetlen, hogy ezzel a céllal a székely-otthon igen szép és nemes, hazafias munkát teljesít. Nem érdektelen tehát, ha a székely-otthonnak ezt a nemes akcióját figyelemre méltatjuk és közelebből is foglalkozunk vele, annál is inkább, mert arról értesültünk, hogy a dolog már annyira előrehaladt stádiumban van, hogy a mozgalomról, az ország szíve, Budapest is tudomást szerzett és a siker érdekében Budapestről közreműködnek.

Az erdélyi lapok, a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara felhívása folytán már hetek óta egész hasáboakat írnak az aradi székely-otthon ezen akciójáról.

A marosvásárhelyi iparkamara Erdély minden nagyobb városába bocsátott ki felhívásokat és toborza a jelentkezőket, kiknek fele része aztán Debrecenbe fogja küldeni a kiállításra szánt tárgyait, mert egyidejűleg ugyancsak ez év december havában Debrecenben is rendeznek az aradihoz hasonló székely tárlatot.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara útján a kereskedelemügyi miniszter is tudomást szerzett az aradi és debreceni székelyeknek ezen akciójáról, s most már a tárlatok sikerének érdekében Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter is cselekvőleg lépett fel.

A m. kir. államvasutak igazgatósága ugyan is folyó hó 17-én kelt levelében arról értesítette az aradi székely-otthont, hogy a kereskedelemügyi miniszter rendelete alapján a debreceni székely társaság és az aradi székely-otthon által Debrecenben, illetve Aradon rendezendő karácsonyi bazárokbá szállítandó iparcikkek a m. kir. államvasutak vonalain, valamint az általa kezelt helyiérdekű vasutakon folyó évi december hó 1-től 1903. évi január hó végeig terjedő érvényességgel kiállítási kedvezményt engedélyezett, sőt ezen kívül az állam által nem kezelt erdélyrészi helyiérdekű vasutakhoz is megkeresés lett intézve, hogy vonalaikat illetőleg ugyanezen kedvezményt engedélyezzék.

A muzeum pedig ugyancsak Budapestről folyó hó 19-én kelt levelével arról értesítette a székely-otthont, hogy a kereskedelemügyi miniszter utasítása folytán a muzeum erdélyrészi háziipari készítményeivel részt vesznek az aradi karácsonyi tárlaton és a cikkek forgalomba hozatalának módjait a helyszínén is tanulmányoztatni fogja.

Egy szóval az aradi karácsonyi tárlat iránt széles körben nyilvánul az érdeklődés. A marosvásárhelyi kamara a kiállításra jelentkezők névsorának egy részét már el is küldötte az Otthonnak s napenként érkeznek a jelentkezők.

Terv szerint a tárlatot december hó 18-án fogják ünnepélyesen megnyitni és január hó 5-én zárják be.

A bazár a *Weitzer János utcai iskola dísztermében* lesz, melyet e célra *Institúris Kálmán* polgármester teljesen díjtalanul engedett át.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi mérnök és építész egyesület választmányára f. hó 27-én, csütörtökön d. u. 5 órakor ülést tart.

Halálos csend.

(Premiere a színházban.)

Arad, november 26.

El kell ismerni, hogy a színműirodalom válfajai között a dráma a legnehezebb. Nem tárgyalja a klasszikus emberi tulajdonságokat, nem tör a Rubiconra; együtt jár velünk, köztünk itt a földön, megfigyeli emberi közönséges szenvedéseinket, eseményeink s hibáinkat és ezeket állítja elénk a nagyjelentőségű deszkákon, hogy magunkra ismerve, tanuljunk, lássuk gyarlóságainkat, tévelygéseinket, társadalmi, családi, politikai eszméinket, hallgassuk, bíráljuk és használjuk a szerzőnek darabjába fektetett intencióit. Ez a középfajú, társadalmi dráma, melyet ma a modern írók legnagyobb része arra használ fel, hogy moralizálja a társadalmat, legtöbbször a családi életben előforduló botlásokat.

A francia áramlat után indulva, ma már a kontinens valamennyi színháza el van árasztva a családi életet tárgyazó drámai termékekkel. Főleg a házasságtörés kérdése az, mely körül a legtöbb drámaíró fáradozik, igyekezvén a téren újat s újabbat mondani. A franciáknál ez nagyon természetes, nagyon indokolt, mert a házasság az élet alapja, a nemzet fenállását, számban gyarapodását fenyegeti. A törvényhozás, a közigazgatás, a fenálló törvényes rend nem léven elég közvetlenek, a Brioux, Sardouk, Ohnetek a színpadról szólnak közönségükhöz s mindenképen védik a tisztas házasságot. Sőt Brioux ur legutóbb tovább is ment; csak egészséges emberek számára kéri a házasságot megengedni.

Nos hát, valljuk meg: elég volt! Annyi alakban, oly ezernyi változatban halottuk már a házasság halószobáinak titkait, bűneit, oly annyira ismerjük már utcán, szalonban, kunyhóban és aszfalton Don Juan urat, olyan szinte tipikus már a megcsalt férj, a csalni hajlandó és csaló menyecske, hogy nem annyira a tárgy, mint a keret kelt bennünk némi érdeklődést és szinte örülünk, ha olyan drámáról hallunk, melyben nem kell a házasságok indokolt vagy indokolatlan összeférhetlenségét kimondanunk vagy a tekintetes kir. bírósággal kiadatnunk.

A modern, a legmodernebb kontinentális írók között Echegaray az, akinél szerelem dolgában (a drámák $\frac{2}{10}$ részének alaptémájában) a házasság s ennek tragikus eseményei csak háttérképeket képeznek. Az ő drámaiban, ha az ex-ponció sejteti is velünk a bondoir titkát, ha kiérezzük a bűnös nő illatszerét, még is egészen más emberi érzelmekről, más dolgokról regélnek. Az ártatlanság üldözése, az önfeláldozás, a gyermeki szeretet — modern társadalmi keretben.

A hős, a politikus, aki civilben jár, a szerelmes, aki nem deklamál, a gyermek, aki halálra kész s megis hal szüleiért, ime ezek Echegaray zászlóvivői, romanticizmus nélkül, de annál erősebb naturalizmussal. Ki nem ismeri Mathildét, kit ártatlansága dacára gyilkosságba kerget a rossz, gonoszlelkű környezet?

A „Halálos csend”-nek is ép ily megrázó a meséje. Egy szüzi ártatlansága, hős lelkű leánya maga jelen meg a légytton, amelyet könnyelmű anyja adott lovagjának, de a melyről atyja tudomást szerzett. Vért szomjazva siet a férj a szin helyére, ám de ott neje helyett Glóriát, a leányát találja. Az asszony megmenekült, de Glória elveszett. Mint Augustiás jelenik meg nyolc évvel későbbben rokona, Donna Mercedessel a madridi társaságban. Titka el van temetve, csak benne él. Beteggé, boldogtalanná teszi, mert evvel a titokkal lelkében nem lehet Raimundo neje. Azonban — végzetes dolog, hogy az ilyen titok kiderül. A visszautasított Gennaro kipattantja s Augustiás szenved; Raimundo párbaft vív érette, belepusztul s Augustiás csak szerelmesének végpillanatát édesítheti már meg titkának és szüzi ártatlanságának felfedezésével.

Ime, ebből a magból nő hatalmassá előttünk a megrázó dráma, mely színpadi hatásában egyszerűen mestermű. Sardou, ifj. Dumas nem jobb ismerői a színpadi hatásnak, mint Echegaray. Mesterileg megalkotott társalgás, remekül kiélezett helyzetek, érdekes fordulatok bilincselik le a hallgatót az utolsó szóig, eleven, vérbeli emberek tárják ki előttünk lelkiüket.

Érdeklünk a premiére elé, melyben *Gazdy Aranka, Ternyei, Follinusné, Csiky, Marikázy* játszik a főszerepeket s melyre az igazgatóság kiváló figyelmet fordít. A dráma rendezése az új műszaki ügyvezető kezében van s kíváncsian várjuk, miként fogja érvényesíteni azokat az eszméket, melyeket, mint maga is író és színpadi ember — műveiben többször kifejtett. Mindenesetre elmondhatjuk, hogy erős tevékenység, erős küzdés folyik a sikerért s az eddigiekből ítélve, azt hisszük, hogy az nem is fog elmaradni.

Az ál-Bethlen gróf letartóztatása.

(Nagystilű betörők.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 26.

Európai hírű szédeigőket és betörőket tartóztatott le tegnap a bécsi rendőrség. Az egyik *Pourt* Alajos, *Maler, Louger* és *Proszke* nevek alatt követte el bűneit a kontinens minden nagyobb városaiban. Eredetileg lakatos és 24 éves. A másik *Paetz* János, 42 éves volt földbirtokos, a ki miután tönkre ment, kereskedelmi utazó lett. *Paetz* nagystilű szélhámos, aki már számos nagy pörben állt vádlotként a büntető bíróság előtt Bécsben, Berlinben és Frankfurtban.

Paetz mint *Bethlen* János gróf szerepelt s követte el csalásait. E név alatt vált hirhetté s mikor kiszabadult a börtönből, *Briault* márki név alatt folytatta a bűnök sorozatát.

Az utóbbi években *Paetz* és *Pourt* együtt dolgoztak.

A bécsi rendőrség előbb *Pourt* Alajosra lett figyelmes. Ez az ember az utóbbi hónapokban bejárta a währingi vendéglőket és kávéházakat, ahol értékpapírokat kínált eladásra. *Pourt* Frankfurtból jött Bécsbe. Személyleírása egészen ráillett egy, a berlini rendőrség által kiadott betörő személyleírására.

Tegnap egész napon át *Paetz* nyomában jártak a detektívek s a Tiefen Grabenen, egy átjáró házban letartóztatták. Nyomiban kiderült, hogy *Pourt* Ausztriában öt esztendő telt a fegyházban s Bécsből mindörökké ki van tiltva. Mikor zsebeit kikutatták, huszonnégyezer márká értékű értékpapírt találtak nála, melyekhez az október 30-án Münchenben elkövetett betörés alkalmával jutott.

A betörők *Pourt*ot egymás közt „a fekete Luyzi”-nak hívják. *Pourt*ot *Paetz* János lakásán tartóztaták le, ahol kiderült, hogy *Paetz*-cel egyetemben követte el Münchenben a betörést. Bebizonyult az is, hogy *Paetz* János azonos a hirhett ál-Bethlen János gróffal és *Briault* márkiával.

A bécsi rendőrség most azon fáradozik, hogy a nagystilű gazemberek több bűneit ki nyomozza.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Halálos csend, dráma. (Páros bérlet.)
Péntek: Halálos csend, dráma. (Páratlan bérlet.)
Szombat: Casanova, operetta. (Páros bérlet.)

* *Leszkai és Horváth Paula*. A színészegyesület fegyelmi bírósága az utóbbi időben szorgalmasan működött és egy egész sereg ügyben szolgáltatott igazságot. Tegnap *Horváth Paula*, a Magyar Színház új szendéje jelent meg szigorú színe előtt, sőt maga a színház direktora, *Leszkay* András is. Utóbbi, mint fővárosi igazgató nem tartozik az egyesület fenhatósága alá, de mint színészeti tanácsos készségesen engedett a megidőzésnek. *Janovics* szegedi igazgató vádolta szerződészegésre való esábitással, amiért *Horváth Paulát* a szezon közepén állítólag elcsábitotta a társulattól. A művésznő beismerte, hogy szerződésének lejártát előtt távozott, de azzal mentegődött, hogy existenciális kérdéssel volt szó és különben is ajánlkozott arra, hogy ingyen vendégszerepel *Janovics*nál, ahányszor csak ideje megengedi. Ezt az ajánlatát most is fentartja és *Leszkay* igazgató meg is adta hozzá beleegyezését. A fegyelmi bíróság felhívta az érdeelt feleket, hogy igyekezzenek megegyezésre jutni. Végleges döntésre még nem került sor.

Böhm Adolf vád alatt.

(A vádtanács döntése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 26.

Az aradi törvényszék vádtanácsa ma délelőtt tartott ülésén vád alá helyezte *Böhm* Adolfot, az Ipar- és népbank volt vezérigazgatóját.

Ez a gyorsan történt vád alá helyezés méltán kelt feltűnést, mert egyik bizonyossága annak, hogy az új bünvádi perrendtartás, mely a gyors és haladéktalan elintézését sürgeti, bevált.

Böhm Adolfot ezelőtt huszonhat nappal tartóztaták le, s ha az aradi törvényszék nem volna elfoglalva az esküdtszéki tárgyalásokkal, már a jövő hó folyamán meg lehetne tartani a főtárgyalást, ami ha megtörténhetné, gyors elintézés tekintetében páratlanul állana a magyar igazságszolgáltatás történetében.

A részletekről következőket jelenti tudósítónk:

A vádtanács ma délelőtt foglalkozott *Böhm* Adolf ügyével. A vádtanács elnöke *Rudány* Dezső dr., előadója *Rubicey* Ferenc bíró és szavazó bírja *Görömbey* István albíró volt.

A tárgyaláson *Böhm* védője, *Czédly* Károly dr. a vizsgálat elrendelését kérte s ellenőrző szakértő meghallgatását. Védő a maga részéről *Pálmai* Lajos dr. közjegyző-helyettesét ajánlotta szakértőnek.

Mészáros Antal dr. kir. ügyész a vizsgálat mellőzését kérte, miután a szakértőt elégséges a főtárgyaláson *Böhm* Adolf vallomására és a könyvekre vonatkozólag kihallgatni.

A vádtanács rövid tanácskozás után kihirdette határozatát, melylyel *Böhm*

Adolfot a vádiratban felsorolt összes bűncselekmények miatt vád alá helyezte, azonkívül újból fentartotta Böhm előzetes letartóztatását.

Elrendelte továbbá a vádtanács, hogy a főtárgyalásra be kell szerezni az eredeti könyveket, s szakértőként Fodor Gyula banktitkár és Fényes István dr.-t, az Osztrák-Magyar bank aradi fiókjának főnökhelyettesét idézte meg.

Czédly Károly dr. védő a letartóztatást fentartó rész ellen a táblához felfolyamodást jelentett be, azon indoklással, hogy védenca beteg, s így szökésétől egyáltalán már nem lehet tartani.

A vádtanács az ügy iratait ma áttette Fábrián Lajos dr. ítélőtáblai bíró főtárgyalási elnökhöz, aki azután a főtárgyalásra határnapot tűz ki.

HIREK.

Meglopott aradi hadbíró.

— Eltűnt katonai akták. —

Arad, november 26.

Szegedről jelentik, hogy ott tegnap este a rendőrségnél jelentést tett Drogli György aradi százados-hadbíró, hogy egy katonai-ügy iratait, melyekkel Szegedre utazott, egy közbeeső állomáson ellopták. A rendőrség erélyes nyomozást indított a rejtélyes ügyben.

Drogli százados-hadbíró tegnap az esti vonattal érkezett Szegedre. Itt jelentette neki a mellé adott altiszt, hogy azon katonai bűntető-ügy iratai, melynek tárgyalására utazott oda a hadbíró, a makói vasúti állomáson eltűntek.

Rainer József főkapitánynál jelentette az esetet Drogli hadbíró. Fodor Jenő alkapitány később táviratot menesztett a makói rendőrségnek, figyelmeztetve, hogy ott délután lopás történt. Egy hosszukás csomagban elhelyezett fontos ügyiratokat lopott el az ismeretlen tettes.

Az eset úgy történt, hogy a hadbíró-százados leszállt az aradi vonat makói megállójánál. Altisztje is leszállt s magával vitte az aktákat, melyek egy szegedi katona bűnügyében bizonyító erővel bírnak. A lopást egy alacsony, fekete bajszú férfi követte el, kinek egyik kezén fekete kötés volt.

Drogli századosnak csak a „Szeged” állomáson jelentette altisztje a lopást, melynek következtében a 46. gyalogezrednél mára kitűzött bűnügyi tárgyalás is elmaradt. A hadbíró rendkívül fontosnak jelezte az elloptott iratokat s kérésére a legszélesebb mederben indították meg a kutatást.

Szélhámoskodás ócska cipőkkel.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 26.

Az aradi rendőrség elfogott ma két fiatal embert, akik néhány nap óta cipő-javítások ürügye alatt számos lopást és csalást követtek el Aradon. A két fiatalember hétfő óta házról-házra járt a városban s egy aradi cipész alkalmazzottainak adván ki magukat, ócska cipőket szedtek össze foltozásra és sámfázásra. Aki aztán jóhiszeműleg odaadta nekik a lábbelijét, nem is látta többet. Ez azonban még a kisebb baj lett volna, a két jómadár azonban inkább csak ürügynek használta a cipők összeszedését arra, hogy míg egyikük evvel foglalta le a ház népét, azalatt a másik lopott.

Zsilevits Zoltán fiktári illetőségű jegyzőség az egyik, s Pálffy Béla szentpéteri illetőségű husz éves fiatalember a másik csaló, akik

mától fogva a rendőrség fogházának lakói. Szathmáry Géza megyei főszámvevő tett elsőnek panaszt a rendőrségnél arról, hogy a két fiatalember lopott a házából, majd tudomására jutott a rendőrségnek az is, hogy Kintzig Józsefnél szőnyeget, Deutch Mór sörraktárostól székeket, Robitzek Lajos lakásából pedig több értéktárgyat elloptak.

A cipőket Mihalik József cipész nevének fölhasználásával csalták össze, s Mihalik ma nyilatkozatot is tett közzé egy aradi lapban, figyelmeztetve a közönséget, hogy a csalónak fei ne üljön. Ekkorára azonban a rendőrség már elfogta a két szedelgőt, akiket többrendbeli lopás és csalásért a járásbíróság fog megbüntetni.

— Rendkívüli közgyűlés a városatyá választások miatt. E hét szombatján rendkívüli közgyűlést tart Aradváros törvényhatósága. Két tárgya lesz a közgyűlésnek s ezek közül az egyik városatyá-választásra vonatkozik. A törvényhatósági bizottságban ugyanis három hely üres, azok, amelyek Nikolits Peter és Dobró József elhalálozásával és amely Böhm Adolf lemondása által üresedtek meg. Mind a három bizottsági tagnak választás útján kell a törvényhatóságba bejutnia, egy városatyát választ az I. kerület és kettőt a IV. kerület. A rendkívüli közgyűlést Urbán Iván főispán az alábbi hirdetéssel hívta össze.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál november hó 29 ik napjának délután 4 órájára rendkívüli közgyűlést hirdetek, a melyre a törvényhatósági bizottsági tag urakat ezennel meghívom.

Tárgy-sorozat:

1. A polgármester előterjesztése Arad sz. kir. város I-ső választó kerületében egy, a IV-ik választó kerületben két üresedésbe jött törvényhatósági bizottsági tag helyének választás útján való betöltése iránt.

2. A tanács jelentése a városi közuti alapot terhelő 200,000 korona kölcsönről a magyar jelzálog hitelbank által kiállított kötelezvény és törlesztési tervzet elfogadása tárgyában.

— A trónörökös és a magyar nyelv. A Magyar Szó holnapi száma, mint fővárosi tudósítónk táviratozza, hiteles helyről nyert értesülés alapján azt írja, hogy a bécsi halászlát kiállításán Landgraf János műszaki tanácsos, midőn Ferenc Ferdinánd trónörökös a magyar kiállításához ért, abban a tudatban, hogy a főherceg nem tud magyarul, német nyelven szólt Ferenc Ferdinándhoz. A trónörökös kifogástalan magyar nyelven folytatta a beszélgetést, később pedig megjegyezte:

— Ime megint mit csinálnak velem a magyarok: németül szölgittak meg, mint-ha nem tudnék magyarul.

— A közuti vasút előmunkálati engedélye. A kereskedelemügyi miniszter az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaságnak az üzemében levő vasúti hálózattól egyrészt az Andrassy-téren kiinduló és a Deák Ferenc-, Kápolna-, Fejsze-utcaikon, Bodrogi-uton a csálai-erdőnél fekvő vadászlakig, másrészt a Bockó-utcai vágányból kizárólag az Ovár-téren át a Maros folyó áthidalásával és Uj-Arad község főutcáján át, a magyar királyi államvasutak Uj-Arad állomásáig vezetendő villamos vonalakra az 1899. évi, január 23-án kiadott és legutóbb mult év november hó 20-án meghosszabbított előmunkálati engedély érvényét a lejáratától számítandó további egy év tartamára meghosszabbította.

— A miskolci polgármesteri állás. Az általános képviselőválasztások óta Miskolc város polgármesteri széke betöltetlen. Soltész Nagy Kálmánt, az eddigi polgármestert képviselővé

választották meg, s állásáról lemondott, s helyét hosszú és elkeseredett választási harcok után Kovács Lajos borsodmegyei főügyessel töltötték be. A közigazgatási bíróság azonban a választást megsemmisítette azon az alapon, hogy megyei hivatalnok nem lehet községi tisztviselő. Miskolc képviselőtestülete így újabb polgármesterválasztás előtt áll, melyre december hó 12-én ejtik meg a jelölést. Pályázók lesznek: Losonczy István járásbíró, Szentpály István kereskedelmi és iparkamarai titkár és Petró József ügyvéd.

— Szerbia államcsiny előtt. Belgrádból sürgönyzik: Minden jel arra mutat, hogy Sándor király ismét államcsinyre készül és egy tisztán katonákból álló kormányt akar alakítani. Az utóbbi napokban a belgrádi várból a közönséges foglyokat Nisbe szállították, hogy a börtönökben hely legyen, minthogy az államcsinyvel kapcsolatban számos politikai személyiség letartóztatása van terbe véve. Sándor király nagyon haragszik a radikális vezérekre és az ellenzéki lapok szerkesztőire, a kik mindent elkövetnek arra, hogy a királyi pár tekintélyét az országban aláássák. Ha a tervezett államcsiny kivitelre kerül, az alkotmányt felfüggesztik és az összes ellenzéki újságírókat bebörtönzik. Igen sok radikális már is elhagyta az országot.

— Krupp temetése. Mint sürgönyzik, ma ment végbe Krupp Frigyes Alfréd temetése Hessenben. Az ágyukirály végtisztességén résztvett Vilmos császár is, ki a gyászháztól a temetőig kísért a koporsót.

— Kitüntetések a Nemzeti Múzeum jubileumán. A hivatalos lap mai száma a következő legfelsőbb kéziratot közli: Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán, a Magyar Nemzeti Múzeum szolgálatában szerzett érdemeik elismeréséül Szalay Imre miniszteri tanácsos és ezen múzeum igazgatójának Szent István-rendem kiskeresztjét, továbbá dr. Krenner József és dr. Hampel József osztályigazgatóknak a magyar királyi udvari tanácsosi címet, végre dr. Fejérfalaky László és dr. Horváth Géza osztályigazgatóknak harmadosztályú vaskorona rendemet, mindnyájuknak díjmentesen adományozom. Kelt Schönbrunnban, 1902. évi november hó 19 én Ferenc József s. k. Gróf Széchenyi Gyula s. k.

— Halálozás. Egy fiatal szép asszonyt ragadott el ma a halál váratlanul, alig két napi betegeskedés után. Bogsán Károlynak, az aradcsanadi vasutak tisztviselőjének ifju felesége: Szabolcsky Mariska a váratlanul elhunyt fiatal asszony, kinek temetése holnap, csütörtökön délután 3 órakor lesz az aranykéz-utcai halottasházból. — Az Aradi Athlétiკai klub elnöksége kéri tagjait, hogy holnap, azaz 27-én délután fél 3 órára a Klub helyiségben minél nagyobb számmal megjelenni sziveskedjenek, hogy ifj. Bogsán Károly tagtársuk nejének temetésén testületileg megjelenhessenek.

Wanitzek Karolina tegnap délután 69 éves korában Aradon elhunyt. Temetése csütörtökön délután fél 3 órakor lesz a József főherceg-ut. 6. számú házból.

Nemes Bod József 1848—49-es honvéd tegnap Aradon elhunyt s temetése holnap délután fél 3 órakor lesz.

— Az anyakönyvvezetők köréből. A belügy-miniszterium vezetésével megbízott m. kir. minisztereink Arad vármegyében a petrisi anyakönyvi kerületbe Kiszner Béla körjegyzőt anyakönyvvezetővé, továbbá a mikalakaiba Lázár Pál népiskolai tanítót, a kurtakérbe pedig Kovács Gyula jegyzői irnokot anyakönyvvezető-helyettesökké nevezte ki és Kiszner Bélát és Lázár Pált a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— Jubileum a Kossuth-asztaltársaságban. Tudvalevőleg szombaton ünnepeli meg az aradi Kossuth-asztaltársaság Nagy Kálmánnak tizenöt éves elnökösködését. Ez alkalmából a Jópásztor vendéglőben társasvacsora lesz, melyen 1 kor. 40 fill. egy teríték ára. Előjegyzéseket csütör-

töki fogad el a *Jakabffy* és társa cég. Az asztaltársaság ez uton is kéri tagjait a megjelenésre.

— **Humbertné és hitelezői.** Párisból jelentik: *Humbertné* hitelezői elhatározták, hogy nem adnak egy fillért sem a Humbert-család üldözésének költségeire. Egyúttal megcáfolják a „Figaro” ama hírét, mintha 100.000 frank jutalom-díjat tűztek volna ki a Humberték elfogatására. A hitelezők most már szindikátussá alakultak és elhatározták, hogy kártérítési keresetet fognak indítani mindazon közjegyzők és bírák ellen, a kik Humbertéknek segédkezet nyújtottak a hitelezők becsapására. Érdekes, hogy Humbertné legtöbb hitelezője Nord megyéből való.

— **A flandriai gróf.** Sötét végzet sújtja a belga királyi családot. A szomorúság, mintha állandóan tanyát ütött volna a brüsszeli palotában. A legújabb hír *Fülöp* flandriai grófról szól. A lapok, mint Brüsszelből távirják, külön kiadásban jelentették, hogy a grófot szélhűtés érte s az állapota reménytelen. A gróf udvarmestere a lapok híreit dementálja ugyan, de a kiszivárgott hírekkel szemben hiábavaló minden cáfolat. A grófot két ízben érte szélhűtés, elvesztette az eszméletét s az orvosok csak sokára tudták magához téríteni. Betegsége nagy izgalmat keltett. Az emberek tömegbe verődnek a palotája előtt s az igaz fájdalom hangján beszélnek a betegről, a kit nagy népszerűség övez. Egy előkelő brüsszeli polgár szemtanúja volt a napokban annak a jelenetnek, a mely a katasztrófát megelőzte.

— **A képviselőházba menet találkozottam a flandriai gróffal** — beszéli a szemtanú. A grófot a szárnysegéde kísérte. A Regent-ut keresztezésénél, abban a pillanatban, a mikor a gróf a kocsiutra lépett, egy szállító kocsi robogott elő. A gróf nagyot hall s testes emter. Nem vette észre a kocsit s mikorra a szárnysegéd visszarántotta, a kocsi csaknem elütötte. Az eset a grófot roppant mód fölzgatta. Elsapadt és percekig szóhoz sem jutott. Utóbb összeszedte magát és hazament a palotájába.

A gróf hatvanöt esztendő, két évvel fiatalabb a bátyjánál, Lipót királynál. A belga trónnak ő a közvetlen várományosa, de jogáról lemondott a huszonhét éves fia, Albert herceg javára.

— **Orvos és elmebeteg harca.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: dr. *Katona* József budapesti IX. kerületi orvost ma délután egy *Toros* nevű dühöngő örlüthez birták, hogy vegye ápolás alá. Az orvos elment az elmebeteg ember lakására s mikor ez *Katona* dr.-t meglátta, kiugrott ágyából, neki rohant az orvosnak, *fojtogatni kezdte*, majd egyik lábával kirugta szobája ablakát s az orvost magához karolta, le akart vele ugrani a harmadik emeletről a ház udvarára. Szerencsére a szobában volt a jelenet alatt *Toros* ápolónője, akinek segélykiáltásaira a házbeliak befutottak s a dühöngőt ártalmatlanná tették, majd pedig beszállították az örlütek házába.

— **Kinevezés.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter *Róna* Sándor ipari segédfelügyelőt az aradi gépkezelő és kazánfűtő vizsgálo bizottság póttagjává nevezte ki.

— **Elítélt sikkasztó.** *Pap* Károly adóügyi tisztviselőt, mint sürgönyzik, a szegedi törvényszék hetvenöt rendbeli sikkasztásáért — öt évi fegyházra és nyolc évi hivatalvesztésre ítélte.

— **Sailer Antal kitüntetés.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Sailer* Antal temesvári lakosnak, a közjótékonyság terén szerzett érdemei elismerésül, a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— **Jókait meglopták.** Koszorus költőnk, *Jókai* Mór néhány nap óta arra a kellemetlen fölfedezésre jutott, hogy valaki pénztárcáját folyton megdézsmálja. A tárcájából mindennap nagyobb összegek tűntek el. Utána járt a dolgnak, de a tolvajt nem sikerült tetten érni. *Jókai* ma a fővárosi rendőrségen panaszt tett azzal a kéréssel, hogy nyomozzák ki a házi

tolvajt, a ki ellen képtelen védekezni. A gyanu *Jókai* inasára irányul, a kit a rendőrség szigorúan vallatóra fogott.

— **A demi-mondaine hiala.** A párisi bíróságot rendkívül érdekes probléma foglalkoztatja most, a mely elé kíváncsi várakozással tekint az érdeklődés. Egy *Mimi Lafleur* nevű leány tragikus vége szolgáltatta a bonyodalmat. A tévedt leány igen jó családból való, de korán árvaságra került s miután egyetlen nővére messze a fővárostól ment férjhez, ő Párisban maradt, a hol csakhamar utolérte őt a szép és szegény leányok sorsa. *Mimi* híres kurtizánja lett az éjféli Párisnak s jöi is folyt a dolga. Nővérenek, a kinek sejtelmé sem volt az életmódjáról, azt írta mindig, hogy egy üzletben van alkalmazásban s szerényen, de tisztességesen megkeresi a kenyerét. A mult héten a férjes nővér váratlanul Párisba érkezett és meglátogatta a hugát. Ekkor megtudott mindent. A felfedezés leirhatatlan hatást tett rá. Atkozta a nővérét, mert beszennyezte az ő nevét s felháborodásában azt tanácsolta neki, hogy inkább pusztítsa el magát, sem mint folytassa ezt a gyalázatos életet. A mélyen megrendített *Mimi Lafleur* meg is fogadta a jó tanácsot s azon éjjel agyonlőtte magát. Az öngyilkos ezt a pár sort hagyta hátra a nővére számára:

„Megteszem, a mit parancsoltál. Remélem ezzel megérdemeltam a bocsánatot. Imádkozz érettem...”

E miatt a levél miatt nagy baja támadt most *Manier* asszonynak, a szegény kis *Mimi* nővérenek. Felelősségre vonták, hogy öngyilkosságra bujtatták. A párisi jogászok kíváncsian várják most, milyen ítéletet hoznak majd ebben a bizonyára páratlan büntető jogi kérdésben.

— **Automobil-közlekedés Szerbián keresztül.** Belgrádból jelentik, hogy *Lebert* Alfréd francia mérnök tíz évre szóló engedélyt kapott a szerb kormánytól, hogy olyan vidéken, melyeken vasut nem közlekedik, személy- és áru szállító automobil-közlekedést létesítsen. Az első évben legalább 60 kilométer hosszú távot kell megfutnia és azután folytonosan többet. A menetsebesség óránként 20 kilométer lesz.

— **Végrehajtói kinevezés.** A m. kir. igazságügyminiszter *Jiff* *Kriszán* Fülöp nagylaki lakost a nagylaki kir. járásbíróvá végrehajtóvá nevezte ki.

— **Egy orosz milliomos Pétervárról jelentik,** hogy ott a napokban meghalt *Linievicz* Leon orosz régiség kereskedő nyolc millió rubel hátrahagyásával. A milliomos kicsiben kezdte s különösen sèvres-i vázák adás-vevéséből szerzte óriási vagyonát. *Linievicz* két feleségétől származott mind a tizenkilenc gyermekét kitagadta. Vagyonához tartozik nyolc bérház Pétervárott, ezek évi jövedelme 52000 rubel, egy csomó bérház, kiterjedt földbirtokok, továbbá két és fél millió rubel készpénz, végre egy gazdag régiség raktár, legalább két millió rubel értékben. — Evekkel ezelőtt legnagyobb fia, kinek adósságait nem akarta kifizetni, rálőtt s azóta a milliomos minden érintkezést megszakított gyermekével. Az óriási vagyont részben katolikus zárdáknak, részben teljesen idegeneknek hagyta. Két pétervári ügyvéd vállalkozott, hogy a gyermekek részét viszszerli.

— **Házasság bíró parancsa.** Nemrég megírtuk, hogy B. bécsi könyvelő egy bécsi járásbírósg csábítás és házassági ígéret megsejése miatt felelősségre vonta és a tárgyaláson kitünt, hogy a fiatalember még mindig szereti a lányt, csupán övének ellenkezése miatt nem vette nőül. Megírtuk azt is, hogy *Krammer* dr. járásbíró elnapolta a tárgyalást és a vádlottnak határnapot szabott azzal, hogy tízennégy nap alatt vegye nőül a lányt s mutassa be a házasságról szóló anyakönyvi kivonatát is, csak azáltal menekülhet meg a büntetés alól. *Tegnap tényleg megtörtént a házasság*, mert a könyvelő rokonai időközben beleegyeztek a házasságba. Ma a fiatal férj pontosan bemutatja az anyakönyvvezető bizonyítványát,

mire az ügyész visszavonta vádját és a bíró felmentette a vádlottat. A bíró és az ügyész mindjárt gratuláltak is a házasságához.

— **Csók a villamoson.** Ismert alakja Budapesten az éjjeli mulatóhelyeknek *Schiller* Károly; valamikor jómódu kereskedő volt, de aztán tönkrement. Hogy fontartsa magát, bűvésznék csapott fel. Kávéházról-kávéházra járt s mindenféle ügyes mutatvánnyal összekeresett annyit, hogy nem kellett éheznie s tisztességesen öltözködhetett. Ivó szenvedelmében azonban nem hagyta el s ez okozta most is nagy baját. *Schiller*, vagy amint ismerősei hívják: „*Karl der Fidel*”, minden éjjel részegen tért haza. Ilyen állapo ban sok munkát adott a rendőrségnek, amely botrányos részegségeért többször megbüntette. A bűvész ma reggel nyolc óra tájban ment haza. A Korepesi-ut és Aggteleki-utca sarkán villamos kocsi utat *Sz. Henrik* hivatalnok neje mellé, aki a Csömöri-utra igyekezett. A bűvész olyan illetlenül viselte magát mellette, hogy az asszony fölkelt a helyéről. Az ittas ember ezt észre véve, szintén fölugrott.

— **Ne félj, gyöngyöm!** — kiáltotta s átkarolva az asszonyt, megcsókolta.

Erre zajos botrány keletkezett. Az utasok megbotránykozva távolították el *Schillert* a „fiatal asszonytól”, aki két csattanós pofont adott a merénylőnek. Miután a villamost megállították, a részegot átadták egy rendőrnek. A rendőrség őt esztendőre kitiltotta a főváros területéről.

— **Meghiúsult családi dráma.** *Wolf* Fülöp, a ki jelenleg a budapesti rendőrség felügyelete alatt áll, már régebben különválva élt a férjétől, a kiről mitsem akart tudni. Férje minduntalan keresse a békülést, de *Wolfné* állhatatos maradt elhatározásában. Tegnap *Wolf* Fülöp, a ki foglalkozására nézve bérkocsis-szolgálatot, beállított feleségének *Klauzál*-utca 1. szám alatti lakására, megragadott egy konyhakést és azt neje mellének szegezte. *Wolfné* nem vesztette el lélekjeleket, fellőkte a férjét azután sikoltozva kifutott a szobából. *Wolf* szitkozódva neje után dobta a konyhakést, mely azonban nem érte az asszonyt. A késelő bérkocsis-szolgálat ezután a házbeliak lefogták s átadták a rendőrségnek.

— **Biztosítási körökből.** A „*Standard*” életbiztosító társaság aradi fő-ügynökségének vezetőségében, mint értesülünk, legközelebb személynálvalóság áll be, ugyanis *Khudy* József gyógyszerész, ki az itteni fő-ügynökséget vezeti, meghívást kapott Budapestre mint titkár és igazgató-helyettes, s új állását a jövő hónapban el is foglalja.

— **Magyar név.** *Kleinmayer* János világiosi illetőségű ugyanottani lakos családi nevének „*Kis*”-re kért átváltoztatását, a belügyminiszter megengedte.

— **Kávéház átvétel.** A Szabadság-téren levő „*Abbázia*” kávéház gazdát cserélt. Az eddigi tulajdonostól *Kurma* József vásárolta azt meg, ki az aradi kávéházakban már hosszú éveken át mint főpincér működött. Az új tulajdonos vasárnap, e hó 30-án fogja a kávéházat ünnepélyesen megnyitni.

— **324 es számú telefon utján** kényelmesen lehet rendelni cipőt *Porter* Vilmos Nagy Áruházából a Szabadság-téren. Bármilyen nagy választékot házba küld a cég, reggel 7 órától este kilenc óráig! Figyelmébe ajánljuk a tisztelt olvasóknak a kitűnő box-calf, zsevrő, keztyűbőr, kid, sagren, zerge és borjubőr cipőket, melyek úgy bélés nélkül, mint finom téli béléssel kaphatók. A híres amerikai *Storrr-Slip-perek* (elpusztíthatatlan sár- és hócipők) szintén kaphatók eredeti gyári áron, férfiak, hölgyek és gyermekek részére. Vasúti Hálma és Palmerston csizmák nagy választékban. Tíz koronás vásárlásnál a *Porter*-áruház minden vevője életnagyságu fényképet kap teljesen ingyen, csupán a díszes papírkertetért térítendő meg 3 korona.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszépitő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weisznál, Aradon.

— **T. Üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság-ter 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselőséggel rubáztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Az igazgatók megegyeztek!

(Éjjeli ülés az Ipar- és Népbankban.)

Arad, november 26.

Az Ipar és Népbank igazgatói között, mint később értesülünk, végre mégis csak bekövetkezett a rég kívánt békés megegyezés. Közvetlenül a közgyűlést megelőző éjjelen, tehát éppen a tizenkettedik órában.

A derék, de takarékos hajlamu igazgatók között ugyanis nézeteltérés merült föl arra nézve, hogy ki fizessen, s hogy ki mennyit fizessen. Elvileg ugyan már napokkal ezelőtt megállapodtak 96 000 korona lefizetésében, de a gyakorlatban sehogysésem akart összejönni az összeg.

Az egyik igazgató azon a címen akart kevesebbet fizetni, hogy ő többet vigyázott, a másik meg azért, mert rövid ideje tagja az igazgatóságnak. A harmadik azon az alapon, mert a sikkasztás földelése körül több buzgalmat fejtett ki, az utolsó ellenben azért, mert a katasztrófa hallatára nagyobb ijedtségen ment keresztül, mint a többi kollégái együttvéve.

Ez ingatag alapok bábeli zűrzavarában nőttön-nőtt az igazgatók között az egyenlenség, s mármár attól lehetett tartani, hogy a holnapi közgyűlés elé újra készületlenül lép az igazgatóság, s a részvényesek és direktorok közötti végleges megegyezés céljából december első napjaira újabb közgyűlést kell egybehívni.

E kellemetlen eshetőség azonban — és ezt sietünk örömmel konstatálni — most már ki van zárva.

Az igazgatók ma este 8 órakor tanácskozássra gyűltek egybe az intézet kistermébe, ahol az elkecseregetett vita eltartott éjjelig. Pont tizenkettőt ütött a városház órája, mikor az elnök kimondta a határozatot.

Az igazgatóság e határozat értelmében a következő proposícióval lép holnap a közgyűlés elé:

Kártérítésül lefizet a kilenc igazgató és felügyelő bizottsági tag kilencvenhatezer koronát, még pedig egyenlő arányban, vagyis fejenként mindenik tízezer hatszáz hatvanhat koronát.

Akkora összeg ez, aminővel teljesen megelégedhetnek a részvényesek, s amely éppen elegendő arra, hogy egyik másik igazgatót homloka verejtékével szerzett kis vagyonszájából megfosszon.

Az igazgatóság az összeg nagyságára vonatkozólag mindamellett nem fog apellálni a közgyűlés nagylelkűségére, hanem kinyilatkoztatja, hogy hajlandó megfizetni azt az utolsó fillérig.

Csupán a fizetési feltételekben kér egy kis kedvezményt.

Az igazgatóság a holnapi közgyűlésen azt a koncessiót fogja kérni a részvényesektől, hogy engedjék meg nekik a szobában forgó összeget havi öt forintos részesletekben törleszteni le.

A közgyűlés a sok méltatlan keserűséget és ijedtséget kiáltott igazgatóktól előreláthatólag nem fogja megvonni e csekély engedményt, mert ezer hónap alatt körülbelül mindegyik igazgató letörleszti a rá eső összeget, s így csekély nyolcvanhárom esztendő múlva ugyyszólván hiánytalanul be lesz fizetve a kérdéses summa az intézet pénztárába.

És akkor a részvényesek is hozzájutottak a pénzükhöz; meg az igazgatóságnak se kellett nagyon megerőltetnie magát.

A megoldás városszerte általános megnyugvást okoz.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A Kossuth ünnep a járásbírósa előtt. Mai számunkban megírtuk, hogy Barthel Ernő mézesbábos keresetet indított ifj. Neuman Adolf és társai ellen bizonyos kifizetetlen fáklyák miatt, melyeket a Kossuth-ünnep rendezőbizottságának egyik tagja rendelt meg Barthelnél. Mára volt kitűzve a kereset tárgyalása, de

miután az egyik megidézett nem jelent meg, Heller Mór bíró a tárgyalást elnapolta. Mint értesülünk, a tárgyalásból azonban nem lesz semmi, mert az alperesek között gyűjtés indult meg, hogy a követelést békés módon kiegyenlítsék.

§ Gyujtogató az esküdtszék előtt. A gyilkosságok után ma gyujtogatási ügyet tárgyalt az aradi esküdtszék. Burger József öszentannai lakos a vádlott, ki, a vád szerint, 1901. október 11-én a saját házát felgyújtotta, hogy egy biztosító intézetet megkárosítson. A tárgyalás elnöke Földes János volt, szavazó bírák: Köller János és Gallu József, közvédő Lehmann Viktor kir. alügyész, védő Czédly Károly dr., magyar-német tolmács Tolnai János dr. Esküdttekül kisorsoltattak: Török Márton, Steinfeld Lajos, Márton Ferenc, Bayer Sándor, Teffner Ignác, Láng Győző, Lukács Lajos dr., Simon Jenő, Steinhardt Mór dr., Kolázi Károly, Sági Henrik, Spielmann Adolf; pótesküdték: Szűcs Mihály, Póhm János. A tárgyalás elején Czédly Károly dr. védő pótvizsgálat elrendelését s a tárgyalás elnapolását kérte több új tanu kihallgatása miatt, kik a helyszíni adatokra, és a vádlott alibiének igazolására nézve tudna valamást tenni. Lehmann Viktor alügyész a tárgyalás megtartását indítványozta. A törvényszék erre tanácskozássra vonult vissza, s elrendelte a tárgyalás elnapolását.

§ Vádak egy képviselő ellen. A brüxi esküdtszék mint sürgönyzik, ma kezdte meg a tárgyalást Wolf képviselőnek Schalk képviselő, továbbá a saazi Nationalzeitung, a Reichenberger Zeitung és a Deutsche Bauernzeitung kiadói és nyomdászai ellen indított pörében, a melyre Schalknak „Miért neveztem becsületlennek Wolf Károly Herman urat?” című röpirata és annak a nevezett lapokban való megjelenése adott okot. Azonkívül egy cikket közöltek ezek a lapok, a mely Wolf képviselőt azzal gyanúsította, hogy a parasztság érdekeit eladta a cukorkartellnek, végül kiterjed a panasz Schalknak Wolf ellen nyilvánosan tett becsületsértő nyilatkozataira.

§ A nádasi testvérgyilkos. Buska György bűnpöre ma véget ért az esküdtszék előtt. Buskát, ki testvérét az orvosi vélemény szerint beszámíthatatlan állapotban ütötte agyon, az esküdtek felmentették.

REGÉNY-CSARNOK

A róma-párisi expresszvonat.

— Angol regény. —

Fordította: Ritt Gyula.

(20)

(Folytatás.)

Groote, a kalauz, erősen hajlongva és oly mámorosnak tetsző állapotban lépett be, mint a ki még mindig az erős álmittal kábító hatása alatt áll.

Előbbi vallomására már nem emlékezett. — Hát beszéljen már, — kiáltott rá a vizsgálóbíró. — Mondjon el mindent, a mit tud és ne kerülgessen semmit, vagy azonnal a sötétre küldöm.

— Én mitsem tudok, erősítette a kalauz panaszos hangon.

— Az nem igaz. Lehetetlen, hogy mitse látott volna. Csak ne tetesse magát oly butának.

— Valóban uram, valóban én.

— Maga együtt ivott a komornával, a la-rochei buffetben és aztán a kocsiiban még többet ivott, a mit tőle elfogadott.

— Nem uraim, azt nem tettem, ő nem is volt a kocsiiban.

— Azt mi jobban tudjuk. Egy pillanatig sem kétlem, hogy maga is bűnrészes.

— Ünnepelesen kijelentem, hogy mitsem tudok az egész dologról. Alig tudok visszaemlékezni, hogy Larochéban később mi történt. Nem tagadom, hogy a buffetben ittam. De azt nem értem, hogy miért volt olyan undorító s miért lettem olyan álmos, amikor visszatértem a kocsiiba.

— Tehát azt akarja mondani, hogy mindjárt elaludt?

— Nem tudok mást gondolni, mert mire sem emlékszem, amint felkeltöttem.

Tántoríthatlan keményfejséggel maradt

állítása mellett a kalauz és semmi mást nem lehetett belőle kivenni.

— Vagy ellenünk van fölbérelve, vagy tényleg olyan ostoba, — szóló fardtan a vizsgálóbíró a mikor Groote elhagyta a szobát. A mazasi sötét fülkébe kellene küldeni, néhány nap múlva nem fog nehézségeket támasztani.

— Hogy álmotált adtak be neki, az kézzel fogható. — Az a hölgy Larochéban opiumot töltött italába.

— És meglehetősen sokat, mert amint állítja, azonnal elaludt — jegyezte meg a bíró.

— Azt hiszem, hogy egy második adagot hoztak neki, mert különben mire magyarázná azt az üvegcsét, ami az ülés alatt feküdt? — kérdezte a rendőrfőnök elgondolkozva.

— A második adagban nem hiszek. Ki vitte volna oda és ő maga azt vallotta, hogy kétszer nem ivott; a leányt pedig nem látta többé.

— Bocsásson meg bíró ur, de a kalauz vallomását nem vehetem készpénznek. Előbb azt mondotta, hogy a komornát este 8 óra óta nem látta, most már Larochéban ivott vele. Nagyon színes a vallomása, egy szavát sem hiszem. Azt sem hiszem, hogy a hivatalos feljegyzéseket és papírjait elvesztette volna. Valami titkolni valója van ennek az embernek. Hülyesége is csak tetetés lesz.

— Hogy félre akarna vezetni bennünket azt még sem hiszem, ahhoz nincs elegendő bátorsága.

— Helyes, de mit szól ahhoz, hátha a grófnő adta neki a második adag álmotált?

— Oh, oh, oh, ezt teljesen az újjából vette. Ezt a gyanút mi sem támogatja.

— Hát mire mire magyarázza azt, hogy a grófnő üvegcséje a kalauz ülése alatt találatott?

— Nem e szándékosan tették oda? — vetette közbe a rendőrbiztos.

— Szándékosan? — kérdezte a főnök bárátságatlanul.

— Igen! Azzal a szándékkal, hogy a leányt gyanuba keverjék.

— Hova gondol? Van is szükség más szándékára és érdekére, ha a leány eltűnik.

— Gondolja meg, képes-e egy nő oly erős és végzetes döfésre? Aligha. A nők elég eszesek ahhoz, hogy fufangos és vakmerő terveket kovácsoljanak, de a kivételhez hiányzik náluk az erő és bátorság. Nyugodtan elfogadhatja azon gyanumat, hogy a gyilkos férfi volt.

— De kicsoda? Tán a tüzező Sir Collingham Károly? — kérdezte a főnök bosszusan.

— Ez a megfejtés nem felel meg az én nézetemnek — magyarázta a vizsgálóbíró. A tábornok vallomása nagyon értékes volt reánk nézve s ő nem olyan anyagból látszik gyurva lenni, mint a minőből a gyilkosok kerülnek ki.

— Ki hát? A kalauz? Nem. Az angol lelkész? Nem. A két francia? Ezeket ugyan még nem hallgattuk ki, de az első benyomást tekintve, nem vagyok hajlandó őket gyanúsítani.

— Mi a véleménye Önnek az olaszt illetőleg? — kérdezte a rendőrbiztos. Bizik benne? Tekintete egy csöppet sem tetszik nekem és nagyon sietett tőlünk szabadulni. Mit gondol, hátha kijátszott bennünket.

— Block mellette van, — szóló gyorsan a rendőrfőnök. Ha netán még egyszer szükségünk lesz rá, amit ugyan nem hiszek, ő mindig kezénél van.

(Folytatás következik.)

Nemzeti színház.

Bérlét 58. sz.

Páros.

Csütörtökön, 1902. évi november hó 27-én:

A halálos csönd.

Társadalmi dráma 3 felvonásban. Írta: Don José Echegaray.

SZEMÉLYEK:

Augustias Mercedes	Gazdi A. Csigaházi E.	Tábornok Raimundo	Békes Gyula.
Pura Inez	Daróczi Ilka.	Gennaro	Ternyei L.
Julia	Szabó Irma.	Orellana	Mariházi M.
	Garai Ilonka.	Rodrigo	Csiky László.
			Gózon Béla.

Kezdete este 7 órakor.

S z e s z ü z l e t.

— November 26. —

Mai jegyzésemek: Készárú nagyban nyers szesz 111 korona, klesnyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, klesnyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter 4, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Száritott mész: 12.80—13.— korona mmásánként.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, november 26

Déltőzsde. Buzakinál nagy, a vételkedv gyöngye. Lanyha irányszat mellett 13.000 métermázsza került forgalomba, 2 1/2—5 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonamek bágyadtak, időjárás havas.

Készletek. Berlin 1, páris 5-el magasabb.

Zárlat 12 órakor:

Buza 1903. áprillisa	7.65—7.66
Rozs 1903. áprillisa	6.64—6.65
Zab 1903. áprillisa	6.36—6.38
Tengeri 1903. májusra	5.76—5.77
Répe augusztusra	12.—12.10

Zárlat 5 órakor:

Buza 1903. áprillisa	7.68—7.69
Rozs 1903. áprillisa	6.68—6.69
Zab 1903. áprillisa	6.37—6.38
Tengeri 1903. májusra	5.78—5.79
Répe augusztusra	

Zárlat 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	663.50
Magyar hitelrészvény	698.50
Lezárt hitelbank részvény	438.—
Rima-Murányi vasmű részvény	467.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	686.50
Közuti vasut	612.—
Városl villamos vasut részvény	327.—

NAPIREND.

November 27. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Virgil püspök. — Protestáns naptár: Virgil püspök. — Görög-kel. naptár (november 14.): Pülöp apostol. — A nap két 7 óra 8 percek, nyugszik 3 óra 56 percek. — A hold két 4 óra 12 percek, nyugszik 2 óra 41 percek.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van holnap, szerdán és szombaton délelőtt 11—12 óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1—2 óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erőköze-muzeum helyisége mellett, Hősterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradon küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Fagymentes körüli hőmérséklet, sok helyütt csapadék.

November 27. Az aradi ipar- és népbank részvénytársaság rendkívüli közgyűlése délelőtt 11 órakor. — Az arad. ideki tanítóegylet aradi fiókbizottságának havi ülése délelőtt 9 órakor (Templom-utcai fiók-kola.) — Iskolaszéki ülés délután 4 órakor. — Az aradi mérnök- és építészegylet választmányi ülése délután 5 órakor.

NYILTTÉR.*

Alólirottak mély fájdalommal tudatják a maguk és számos rokonaik nevében a szeretett és felejthetetlen jó nagynéne, déd nagynéne, szerető rokon és jó barát

WANITSEK KAROLINA,

1902. évi november hó 25-én, délután 3 órakor, életének 69 ik évében, rövid szenvedés után történt elhunytát.

A boldogultnak földi maradványai november hó 27-én d. u. fél 8 órakor fognak József főherceg út 6 számú gy szőlőből Csutak Károly első temetésrendező intézete „Entreprise des pompes Funébres” által a felső temetőben levő külön sírhelyen örök nyugalomra tétetni.

Az engesztelő szentmise áldozat az elhunytnak lelki üdvéért november hó 28-án d. e. 10 órakor fog a főt. Minorita atyák templomában (Kölcsey-utca) az egek Urának bemutattatni.

Arad, 1902. november 25.

Legyen a hant könnyű kisenvedett porai felett!

Simay Aladár,	Simay Aladárné,
Simay Augustia,	Özv. Simay Ödöné,
Wanitsék Maria férj. Völak Józsefné,	Völak József,
Wanitsék Augustia,	Szemerey Lajos,
Wanitsék Ilka férj. Szemerey Lajosné,	unokahugai és öccse.
Wanitsék Berta,	Simay Olga,
unokahugai és öccse.	Simay Paula,
	Völak Anna és Lajos,
	dédunoka-hugai és öccse.

Limbeck János

első magy. kir. szab. érckoporsó-gyára és temetésrendező intézetéből.

Özv. nemes Bod Józsefné szül. Szölösy Maria a maga, úgy az alólirottak nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatja a forrón szeretett és felejthetetlen jó férj, illetőleg édes apa, nagypapa, após és rokon

nemes BOD JÓZSEF,

volt 1848—49. honvédnek,

f. é. november hó 25-én, este 10 órakor, életének 72 ik és boldog házasságuk 38 ik évében, hosszas szenvedés után történt jobbira szenderült.

A boldogult drága halott földi maradványai november 27-én, d. u. fél 8 órakor fognak Dzsó utca 10. a) számú házban az ev. ref. egyház szertartásai szerint megáldatni és a felső temetőben levő sírhelyen örök nyugalomra tétetni.

Arad, 1902. november 25.

Az emlékezet édes anyaga virasszon álmai felett!

Erzsébet, férjezett Edvi-Koos Berta,	menye.
Illés Gáborné,	
József és neje szül. K. n. Bod Elemér,	
osls Berta,	Wallner Ilonka,
Mária, férjezett Wallner	unokái.
Antalné,	
Ilona,	Edvi-Ilés Gábor,
gyermekel.	Wallner Antal,
	vejei.

Figyelmeztetés.

A Berlitz-iskola igazgatósága értesíti az érdeklődőket, hogy a beiratkozás, a csoportosítás, az órák megállapítása s egyéb tudnivalók megbeszélése végett Charlier Ernest ur, helyettes igazgató, mindennap délelőtt 10 órától fél 1 óráig a Központi kávéházban a közönség rendelkezésére áll.

Nyilatkozat.

Azon ösmeretlen oldalról fölmerült hiesztelésekkel szemben, mintha mi a cégünk különlegességét képező Hungária Rum-unk árát jelentékenyen emeltük volna, — ki kell jelentenünk, hogy ez a valóságnak meg nem felel, és hogy Hungária Rum-unkat a jövőben is mint eddig

1 literes üveget 2 koronáért

1/2 literes üveget 1 koronáért

árúsítjuk.

Teljes tisztelettel:

Vojtek és Weisz.

2165

Jó órákat olcsón

kuld 3 évi írásbeli jótállás mellett privát vevőknek

Konrad János

óragyára, aranyárak kivitel háza

BRÜX, 270. sz. (Csehország).

Jó nickel rem. óra	frt 3.75.
Valódi ezüst rem. óra	5.80.
Valódi ezüst láncz	frt 1.20.
Nickel ébresztő óra	1.95.

Czégem a cs. és kir. birodalmi czimerral van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállítási érem, valamint ezernyi ölsmerő levél van birtokomban. 1902

Nagy képes árjegysék ingyen és bérmentve.

Tisztelettel tudatom minden ösmerőseimmel, hogy az „Aradi Közlöny” tegnapi számában megjelent „Öngyilkos fiatal asszony” című hir, sem reám, sem pedig feleségemre, de még csak nem is az én családomra vonatkozik.

Az öngyilkos asszony egy más Gábor Andrásnak felesége.

Arad, 1902. november 26.

Gábor András,
építészeti vállalkozó.

Francia regények,

több ezer kötet.

Kötetenként 10 kr.-ért.

(Bolti ár 1 és 2 frank.)

Angol regények,

kötetenként 20, 25 krért.

Óriási raktár

magyar és német

antiquar-munkákból,

rendkívül olcsó áron.

INGUSZ I. és FIA

könyvkereskedésében, Aradon, 2046

Weitzer János- (Templom) és Kazinczy-utca sarkán.

Limbeck János

első magy. kir. szab. érckoporsó-gyára és temetésrendező intézetéből.

Ifj. Bogván Károly a maga, úgy az alólirottak nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatja, forrón szeretett és felejthetetlen jó neje, illetőleg leányuk, testvér, sógornő, unokahug és rokonuk

ifj. BOGSÁN KÁROLYNÉ

szül. Szabloczky Mariskának,

f. é. november hó 26-án, hajnali 1 órakor, életének 22 ik és boldog házasságuk 4-ik évében, rövid szenvedés után történt jobbira szenderült.

A boldogult drága halott földi maradványai november 27-én, d. u. 3 órakor fognak Aranykéz utca 2—3. számú házban a róm. kath. szertartás szerint be-szenteltetni és a felső temetőben levő családi sírkertben örök nyugalomra tétetni.

Az engesztelő szentmise a boldogult lelki üdvéért november 29-én, d. e. 9 órakor fog a főt. Minorita-atyák templomában az egek Urának bemutattatni.

Arad, 1902. november 26.

Béke és áldás emlékére!

Szabloczky László és neje Szabloczky József és neje,	
szül. Palkovics Teréz,	Szabloczky Gusztáv és neje,
szülei.	Szabloczky Kálmán és neje,
Idsb. Bogván Károly és neje	nagybátyjai és nagynénjei.
Glukovics Éva,	Szabloczky Jánosné szül.
apósa és anyosa.	Greik Ilonka,
Szabloczky János,	Neulinger Béla és neje szül.
testvérbátyja.	Greik Mariska,
Özv. Szabloczky Antalné	Bogván Lajos,
szül. Máj Karalín,	Bogván Gyula,
nagyanyja.	Bogván Béla,
Szenes Pál és neje,	Bogván Mariska,
Szabloczky Antal és neje,	Bogván István,
	Bogván Nándor,
	sógor és sógornő.

940—1902. szám.

Világos közszag előjárótól.

Árlejtési hirdetmény.

Világos nagyközség határában a közúlló utak határvonal, úgy nemkülömben az urbéri térkép szerint egyes földrészleteknek kijelölése eme munkát keresztülvitelére szóbeli és írásbeli zárt ajánlat útján biztosított.

Felhivatnak mindazok, kik ezen munkálatot teljesíteni óhajtják, ajánlataikat 10% bánompénzzel együtt f. évi december hó 1-ig d. e. 9 óráig alólirott előjárósághoz beadják, az árlejtési feltételek a hivatalos órák alatt az alólirott előjáróságnál megtekinthetők.

Világos, 1902. évi november hó 24-én.

Török János,
jegyző.

Lazarese Miklós,
bíró.

2159

bíró.

Felülmul minden eddig létezőt a

Sultán Rum,

mely a theának rendkívül kellemes és zamatos ízt kölcsönöz.

Ára 1/2 literes üveg 80 kr., 1 liter 1 frt 50 kr.

Kitünő ízével páratlanul áll a

Sultán thea.

Ára: 1 deka 10 kr., 1/8 klló 1 frt, 1/4 kilo 2 frt.

Gyermekek és felnőtteknél egyaránt kipróbált kitünő hatású szer tüdőbaj, köhögés, nehéz lélegzés, angolkór, csuszajok ellen a

szagtalan, kellemes ízű, friss

Csukamájolaj.

Ára egy üvegnek 1 forint.

Délmagyarország részére kizárólagos raktár:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratóriuma 652

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

3 nap alatt meggyógyul

a hangyásfolyás — ha több éves is — szabadalmazott tanálmányom által, mely több évi orvosi gyakorlatban kipróbálva, a bécsi közpórházban s a párisi Hópital-Midi-ben vérhajbetegségek osztályán általános használatban van. Tehetetlen és éjjeli magömlés meggyógyítására is feltétlenül biztos, trend, foglalkozás változtatás nélkül otthon titokban használható. Használati utasítással 10 frt, utánvételt, vagy az összeg előre küldése mellett.

Dr. Tóth Ödön 1653
Budapest, VIII. József körút 53.

Uraságoktól levetett

téli és nyári ruhákat
a legmagasabb áron vesznek.

Kívánatra bázhoz is megyek. Továbbá használt butorokat is vesznek és olcsó áron eladok. 1928

Menczer Márton

Arad, Petőfi-utca 7. sz.

A legjobb arc-
szépsítőszer a **SERAIL-ARCZKENOCS,**

mely az arcot tisztítja, fehérit és bársonypuhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan } kitűnő toított szappanok
Epe-szappan } a keszes használatához.
Serail-creme. Nappali használatra.

Serail-pouder. Kiváló finom arcpor három színben, fehér, rózsaszín és crème. Egy doboz ára 1 korona. Serail-szajviz. A legjobb szajviz.

A volt szintársulat tagja, a kiváló szépségű Menszáros Margit a következőleg nyilatkozott a Serail-készítményekről:

Igen tisztelt gyógyszerész ur!

Használva az ön által készített Serail pipere-különlegességeket, teljes meggyőződéssel nyilatkozatom ki, hogy azok bőrpoló és bőrfinomító hatásukat illetőleg, a legkényesebb igényeknek is megfelelnek, és a hasonló készítmények közül méltán foglalják el az első helyet. Fogadja legnagyobb elismerésem s megelégedésem mellett, szívélyes üdvözlétem.

Arad, 1902. márcz. 29.

Menszáros Margit.

Csalhatatlan szer nátha ellen.

Bármilyen náthát 1 nap alatt meggyógyít. Hatása biztos és meglepő. Használata kellemes.

Kapható egyedül csak a Rozsnyay gyógytárban.

Pilulae solventes Rozsnyay

hashajtó labdacok.

Biztos hatású, csikarást nem okozó labdacok. — Egy doboz ára 80 fillér.

Kapható a készítőnél: ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszerárban, Aradon, Szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerárban.

A század legnagyobb szenzációja!

A legnagyobb feltűnést keltettek a „Mascagni Record Comp.”

éneklő és beszélő gépei,

melyek a legkedélyesebb mulatságot képezik.

Visszaadják a hangot, éneket, zenét és szavakat.

Ezen gépek nemcsak legkellemesebb szórakozást nyújtanak családoknak, hanem idegen nyelvek elsajátítására, ügyvédi és más irodákban is alkalmazhatók. Különösen figyelemre méltók az önműködő (automat) gépek, melyek teljesen fölöslegessé teszik a katonát, cigányzenét és énekeseket, oly élethűen reprodukálnak mindent, s

azért vendéglőkben, szállodákban, kávéházakban, cukrászdákban s nagyobb nyilvános helyeken nemcsak a közönségnek nyújtanak szórakozást, hanem a tulajdonosok is nagy jövedelmet hoznak. Megtekinthetők és felvilágosítás nyerhető egész napon át. Képesárjegyeket ingyen és bérmentve küld a Mascagni Record Comp. Arad megye egyedüli képviselője és főelárusítója:

KEPPICH ZSIGMOND

Arad, Andrassy-tér 19. sz., („Központi szálloda”-épület.)

Minden este 7 órától hangverseny, mely időben a gépek működnek.

MINDEN HOLGYNEK
SZÜKSÉGES ARCZBŐRE MEGVÉDÉSÉRE A
FÖLDES-FÉLE

MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világban elterjedt készítmény nem zsíros kenőcs, hanem a bőr által azonnal felszívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szeplőt, májfoltot, bőrtörést (mitesszer) és minden arcztisztatlanságot. Massázshoz használva eltüntet redőket, himlőhelyet stb.

Gyakorlati ezen készítmények valódiak, a melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva.

Kamisítványoktól tessék óvakodni!

Egy tégely ára 1 korona.

1736

Margit szappan 70 fillér.

Margit powder 1 kor. 20 fillér.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és droguerárakban.

Apátfalván: Tar Imre, Bálványos: Fodor János, Vághy Antal, Borosjenő: Pintér Ferenc, Berek-Szék: Zangeri Gyula, Berzson: Székely Sándor, Cs. Apáczán: Bonomi Antal, Cs. Palotán: Nagy Albert, Cserszőn: Berkes Armin, Elek: Ifj. Péter István, Földes: Bors Károly, Górvácon: T. Zombory János, Gurabon: Molnár István, Győr: Masznyik Dániel, Kis-Jenő: Bayer György, Kevermes: Schögl Pál, Kun-Ágoston: Fejes Lajos, Kertész: Hackenberger László, Medgyesgyáza: Kelecsényi Pál, Mező-Kovácsbáza: Szabó Viktor, M. Radán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmágyon: Manócs Ádám, Nagy-Zetinden: Vály Géza, Ó-Pécskán: Rózsán János, Pankóda: Pásztor Gusztáv, Pityarson: Szabados József, Székudvaron: Prömm D. Trángóti, S. Mándon: Csiky Lukács, Solórsinban: Károlyi Kálmán, Szemlaken: Hanszler Sándor, Tancsán: Kuntz János, és Új-Aradon: Ternajgó Géza urak gyógyszerárakban.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Jutányos áron

adok zongoraórákat kitűnő mód-
szer szerint. Konschitzky Jozsefné,
Varjassy József utca 14. sz. 2124

Andrássy vagy Szabadság-tér

közelében állandó tartózkodásra
keres intelligens családnál deczem-
ber hó 1-re 2 fiatal ember egy kü-
lön bejárati csinosan bútorozott
szobát, esetleg teljes ellátással. Le-
velet kérünk a kiadóhivatalba ár
feltüntetésével „Állandó” jelige
alatt. 2162

Hölgyeim!

Én egy 31 éves gyermektelen özv.
közhivatalnok vagyok, évi 3000
korona fizetéssel, nyugdíj jogosult-
sággal. Ezután keresek egy 20—30
év közötti hajadont, vagy gyer-
mektelen özvegyet, házastársul.
Ajánlatokat kérek, fényképpel az
igények és hozomány megjelölésé-
vel „Stepanus” Arad, főposta post-
restautó, fénykép válasszal teljes
diskréció mellett azonnal vissza kü-
ldetnek. 2168

Aradon,
Varjassy József-u. 14. sz. a.
h á z

1903. február hó 1-étől,
bérbeadandó.

Ezen ház az egész kerttel
vagy annak egy részével

eladó is.

Bővebbet Hruzek Bélánál Uj-
Aradon, Fő-utca 11. 2147

Erdélyi mokány ló,

jó hatus, kocsiba jár egyesbe, 3
éves, eladó Fácán-utca 6 szám.
Ugyanott egy jó karban lévő stráf-
kocsi eladó. 2141

Valódi császár olaj

literje 40 fillér,

Amerikai szalon petroleum

literje 32 fillér,

Denaturált szesz

literje 36 fillér.

Kapható:

Braun N. A.

festékraktáraiban Arad,
Boros Béni-tér 6. Forray-utca 7.
Telefon 387.

Gurahonezi

portlandcemento

egyedüli magyar gyártmány, mely a
magyar mérnök- és építész-egylet ál-
tal megszabott normáit 60—70 szá-
zalékkal felülmúlja, rendkívül finom
örlésben, kis és nagy mennyiségben,
gyári áron kapható

Krisán János Arad, nagyvárad-ut 12. és
Az Arad-csanádi Egyesült Vasutak
szertáránál

Arad állomás mellett.

Megrendeléseket az Arad-csanádi Egye-
sült Vasutak központi irodája is elfo-
gad és a cementet kívánatra házhoz
szállítja. 1649

Telefon 137. sz.

Legjobb minőségű teljesen száraz
1. oszt., 7 láb hosszú

tölgy szőlőkaró,

1. osztályu

bükk hasáb tűzifa,

továbbá mindenféle tölgy vágott

és faragott épületfák

a legjutányosabb árakban kaphatók

Kerskovitz Jg. és fiai

1804

czégnél

Aradon, Boros Béni-tér 11. sz.

J e m m E.

rég elismert

Mell-Czukorkák

Engedélyezve 19. 4. 02. sz. 75066. helytar-
tósági határozattal.

Egy csomag 50 fillér.

Kapható Aradon: Földes Kelemen, Hajós
Árpád és Rozsnyay Mátvás urak gyógy-
szertárában. 2119

SEK

köhögés és

rekedtség

ellen.

Ültessünk

sikulai almafákat,

mert ezeket

legkevesbé bántja a vértetű!

Szép növésű 2—3 éves, az őszi
kiültetésre legalkalmasabb ne-
mesített

sikulai almacemetéket

ajánl

Paikert Henrik

seprősi (Aradmegye) gazdasága
(Sikula közelében).

Ezre 400 kor., száza 60 korona.

Csomagolással, vasúton feladva.

A
Battyhányi-utca 3. sz.

ház

szabad kézből

eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt
Dr. Rosenberg Miksa ügyvéd,
Aradon, Asztalos Sándor-ut-
ca 2. sz. 2161

Zálogcéduákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-
tárgyakat készpénz fizetés mel-
lett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész

ARAD, TEMPLON-UTCA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legol-
csóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb 1746
óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438

Villanyos házi csengő

bevezetést,

Villanyos házi csengő

javitást,

Villanyos csengő

évi jókarban tartást,

Házi telephon

szerelelét szakszerűen és jutá-
nyosan készít 1789

Kalmár József

villanyműszerész, kerékpár és var-
rogép raktár és javító műhelye

ARAD, Salacz-utca 2.

Magyarád községben,

a „Nagyuri hegyen”

jó és szépfekvésű helyen egy
tagban

7 katasztrális hold területű

SZŐLŐ,

a melyből 5 hold megforgatva
és ripariával beültetve van,

jutányos árban eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt
a kiadóhivatal. 2166

Telefon 219.

Alapított 1850.

Gebhart J. és fia Aradon.

Andrássy-tér 16.

Világítási cikkek.

Legnagyobb választék

Ditmár-féle

villanyos és légszecsillárokban

Elvállalunk világítási berendezéseket.

Átalakításokat petroleumról villanyvilági-
tásra.

Különlegesség:

Ditmár-féle

gyémánt-égők.

Nagyobb fény mellett kevesebb fogyasztás.

Porcellán áruk:

Étkező készletek: Leg-
teljesebb collectió étkező, tea,
kávé és feketekávé készletek-
ből. A legolcsóbbaktól a legfi-
nomabb kiállításukig.

Egyes kávé, teás és mokka
csészékben, valamint csemege
és egyéb tányérokban a vidé-
ken páratlan olcsó és gazdag
választék.

Diszmu tárgyakból a legújabb
perámiai művek készleten tar-
tatnak. 2060

Üvegáruk:

Bel és külföldi üveg készle-
tek utolérhetlen olcsó árakon.
A legegyszerűbbtől a legmoder-
nebb újdonságokig. Színes üveg
disztárgyakból állandó nagy
készlet.

Fémáruk:

„Kayser zinn” disz és hasz-
nálati tárgyakból egyedüli rak-
tár. „Szandrik” körmőcbányai
ezüstműveinek képviselője. Al-
paccia ezüst evőeszközök és
disztárgyak. Alpacciaárak.

